

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXIII.

Celovec, petek, 9. februar 1968

Štev. 6 (1340)

25-LETNICA PARTIZANSKE BORBE NA KOROŠKEM:

Odločno zahtevamo priznanje pravic

ki smo si jih priborili v boju za svobodo in človeško dostojanstvo

Kot uvod v spominsko leto koroškega partizanstva je imela zadnja sobota v Celovcu svoj občni zbor Zveza koroških partizanov, o katerega poteku obširneje poročamo na 4. strani današnje številke. Na občnem zboru je spregovoril tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, ki je uvodoma naglasil, da se letos spominjamo začetka oborožene borbe proti fašizmu, hkrati pa se spominjamo tudi ogromnih žrtev, ki smo jih koroški Slovenci doprinesli v tem junaškem boju za svobodo in človeško dostojanstvo. Obširno pa je zavzel stališče k aktualnim problemom koroških Slovencev in zlasti k vprašanju reševanja člena 7 državne pogodbe. Objavljamo glavne misli iz govora, v katerem je predsednik ZSO med drugim dejal:

Ko se bomo letos spominjali dogodkov iz najhujše dobe naše zgodovine, bo potrebno, da bomo enkrat tudi v slikah, v posebni razstavi prikazali to našo borbo, da bomo sosednemu avstrijskemu narodu in ostalemu svetu pokazali naše trpljenje in naše težke žrtve, da bo videl, kakšen je bil naš doprinos v boju proti fašizmu. To je potrebno zlasti tudi zaradi tega, ker razstava o avstrijskem odporiškem gibanju, katero so prikazovali tako v Avstriji kakor tudi v sosedni Jugoslaviji, niti z eno sliko ali dokumentom ni pričala o naši koroški slovenski borbi. **Zato je potrebno, da tudi koroški Slovenci avstrijski in mednarodni javnosti povemo, kaj smo doprinesli za svobodo avstrijske domovine.**

V prvih letih po vojni smo morda le prevečkrat poudarjali to borbo kot boj za osvoboditev, za priključitev k matičnemu narodu. Ne sramujemo se te borbe in se slej ko prej k njej priznavamo, vendar je čas, da po 25 letih tudi to našo borbo globlje pogledamo ter jo globlje in širše prikažemo sosednemu avstrijskemu narodu. Letos obhajamo 20-letnico deklaracije človekovih pravic in mislim, da je vsebina te deklaracije najširši pomen naše protifašistične borbe pred 25 leti. **Tedaj smo šli v boj za svobodo ne samo za nacionalno in socialno svobodo, marveč za svobodo človeškega dostojanstva. To dostojanstvo je fašizem teptal z nogami in za to dostojanstvo smo šli v boj skupaj z vsemi svobodoljubnimi narodi v svetu. Zato je prav, da postavimo našo borbo v to širino, da se zavedamo, da smo tudi mi doprinesli velik delež k temu, da danes ne vlada več škorenj fašizma, marveč se po vsem svetu uveljavljajo humani odnosi in napreduje misel bratstva med narodi.**

Narodnoosvobodilna borba pa je bila v prvi vrsti borba za enakopravnost našega ljudstva tukaj na Koroškem. Ko nas je hotel nacizem izbrisati z domače zemlje, smo upravičeno šli v boj in se združeni z matičnim narodom borili za lepše življenje. Če nam to borbo danes očitajo, potem po krivici, kajti nismo mi brisali meje, marveč je mejo na Karavankah izbrisal nacizem. To je treba danes jasno povedati. Povedati zaradi tega, ker vedno spet delajo razliko med nami in svojo drugo manjšino na Južnem Tirolskem. Toda take razlike ni, kajti manjšina je manjšina, vseeno če je številčno močna ali slabša. **Gre samo za to, da lahko živi**

na, ki smo si ga priborili z našo partizansko borbo.

Koroški Slovenci smo takoj po podpisu državne pogodbe v skupni spomenici povedali, kako si zamišljamo izvajanje določil člena 7. Pri tem smo marsikaj dosegli, vendar gre uresničevanje člena 7 zelo počasi. Zato je slišati tudi mnenje, da naša borba ni dovolj odločna, da bi morali večkrat bolj ostro postavljati svoje zahteve. Brez dvoma drži, da bi morali na primer stalno spremljati dogodke v šoli, kako se izvaja zakon, ki je bil sklenjen proti naši volji. **Naša dolžnost in naša odločnejša borba je v tem, da bomo skrbeli, da bo vsak slovenski**

mirno in enakopravno življenje, da je zagotovljen njen obstoj ob sožitju narodov sosedov.

Zato hočemo in se za to borimo, da bi končno dosegli tisto enakopravnost, ki nam gre kot manjšini

— da lahko svobodno uporabljamo povsod svoj jezik, da imamo zagotovljen pouk v materinščini v šolah, skralka da dobimo tiste pravice, ki nam grejo po členu 7 državne pogodbe, to je tistega čle-

otrok prijavljen k dvojezičnemu pouku. Če se bomo v tem smislu začeli dejansko bolj odločno boriti, bomo lahko prišli tudi s tem zakonom velik korak naprej. Treba je izkoristiti vsako priložnost, če ho-

ZADNJI DOGODKI V VIETNAMU:

Doslej največja ofenziva

južnovietnamskih osvobodilnih sil

Vse kaže, da je vietnamska vojna stopila v novo fazo. Že deset dni je namreč celotni Južni Vietnam prizorišče velike ofenzive osvobodilnih sil, kakršne še niso zabeležili v vseh dolgih letih, odkar traja vojna v tej deželi. Kot „zaključek“ praznovanja budističnega novega leta so enote južnovietnamske osvobodilne fronte v istem trenutku napadle postojanke ameriške in saigonske vojske širom dežele ter zavzele okoli sto južnovietnamskih mest. Višek pa je ta vsklajeni napad nedvomno dosegel v samem Saigonu, kjer so pripadniki osvobodilne vojske napadli središče mesta ter prodrli celo v ameriško veleposlaništvu.

V letih, odkar je Amerika neposredno udeležena v vietnamski vojni, so ameriške čete zabeležile že marsikatero izgubo ter se morale sprijazniti z marsikaterim porazom. Toda to, kar se v Južnem Vietnamu odvija v zadnjih desetih dneh, daleč presega vse dosedanje dogodke v tej vojni. Južnovietnamska osvobodilna vojska, o kateri smo doslej bili vajeni slišati, da jo sestavlja le nekaj „komunistov“ in podobnih „sovražnikov demokracije“, je čez noč postala resnična ljudska armada, katere enote so v enem samem zaletu zavzele več kot sto važnih oporišč širom dežele, Ameriko kot najmočnejšo silo sveta pa nesmrtno osmešile predvsem z napadom na ameriško veleposlaništvo v samem Saigonu.

Spričo tega nenadnega preobrata so v Washingtonu razumljivo zelo razburjeni, zlasti pa je ofenziva osvobodilne fronte vznemirila protiljudski režim v Saigonu, katerega predstavniki so se očitno zbal za svoje stolčke. Za ves Južni Vietnam so proglasili obsedno stanje. v Saigonu pa so ameriška letala začela bombardirati tiste mestne predele, v katerih so se utrdile enote osvobodilne fronte. Po ameriških ocenah je samo v boje v Saigonu vpletenih več tisoč pripadnikov osvobodilne vojske. Poleg tega pa divjajo hudi boji tudi v številnih

URGENCA NA DUNAJU:

Slov. gimnazija v Celovcu

nujno potrebuje svoje lastno poslopje

Na predhodno prošnjo, naslovljeno z občnega zbora, je minister za pouk dr. Piffl-Perčević v navzočnosti ministra za gradnje dr. Kotzine v sredo 7. februarja na Dunaju sprejel delegacijo Združenja staršev na Državni gimnaziji za Slovence v Celovcu. Delegacijo je vodil predsednik združenja šolski ravnatelj Zdravko Vauti, člani delegacije pa so bili še provizorični ravnatelj slovenske gimnazije dr. Pavle Zablatnik, zbornični svetnik Mirko Kumer ter tako kot člana združenja kakor kot predstavnika obeh osrednjih narodnih organizacij njuna predsednika dr. Franci Zwitter in dr. Valentin Inzko.

Predsednik združenja je uvodoma seznanil ministra s celotno, težko problematiko stalnega popoldanskega pouka, ki pomeni silno obremenitev za učence in učitelje. V smislu sklepa zadnjega občnega zbora je vneto urgiral končno gradnjo lastnega poslopja za slovensko gimnazijo, ker le tako bo mogoče rešiti vedno neznosnejši provizorij namestitve v poslopju druge šole.

Nato je provizorični ravnatelj opozoril na konkretne specifične težkoče in težave, ki se pri pouku na slovenski gimnaziji pojavljajo zaradi trenutne nezadovoljive namestitve šole.

Minister za pouk je v odgovoru poudaril, da mu je zadeva dobra znana. Takih težav nima le slovenska gimnazija, ampak jih ima še več šol v državi. Pač pa je za razliko od drugih šol v podobnih težavah za slovensko gimnazijo posebno hudo, da zaradi posebnih razmer ni možno niti tedensko menjavanje med dopoldanskim in popoldanskim poukom. Zato je gradnja slovenske gimnazije tako s strani koroškega deželnega šolskega sveta kakor s strani ministrstva za pouk uvrščena v prvo nujnostno stopnjo. Sedaj se je končno posrečilo kupiti potrebno zemljišče, in sicer v južnem predelu mesta v katastralni občini St. Prupert, pri čemer pa lastniški prenos zemljknižno še ni izveden. Cim bo tudi to izvedeno, so dane možnosti za razpis umetnostnega oblikovanja in načrtovanja šole s strani ministrstva za gradnje. Minister je izrazil upanje, da bo to mogoče še v teku tega leta, ves nadaljnji potek, pa je, kakor pri vseh ostalih šolskih gradnjah, odvisen od nadaljnjega razvoja državne proračuna.

čemo, da bomo uspeli v boju za lepše življenje, za enakopravne odnose med sosednjima narodoma.

Tukaj pa je potrebno, da smo v tej borbi enotni vsi koroški Slovenci. Zato moramo koroški partizani zavzeti stališče tudi k osnutku programa, ki ga je pred kratkim Narodni svet koroških Slovencev dal javnosti v diskusijo. Njegova stvar

je, kako si zamišlja svoje delo in osnove tega dela; to je demokratična pravica sleherne organizacije. Mislimo pa, da smo tudi koroški slovenski partizani nekaj doprinesli k izoblikovanju gledanja in načrta našega ljudstva. Narodnoosvobodilna borba je vendar močno zajela slovenskega človeka, zato pogrešamo v tem programu vsaj besedo tudi o tej naši borbi. Prav tako pogrešamo tudi potrebo enotnosti vseh koroških Slovencev v borbi za naše pravice. Mislim, da je eden največjih dosežkov naše narodnoosvobodilne borbe ravno v tem, da smo tedaj v najhujšem času združili vse pozitivne sile slovenskega ljudstva na Koroškem v borbi proti fašizmu. In to enotnost moramo imeti pred očmi vedno, dokler ne bomo dosegli tistega, kar nam je zajamčeno v členu 7 državne pogodbe.

V tem smislu smo proti takemu programu. Vsak program, ki se obrača na naše ljudstvo, mora upoštevati tudi ideje, cilje in osnove narodnoosvobodilne borbe; predvsem pa mora upoštevati potrebo enotnosti našega slovenskega ljudstva v boju za enakopravnost. Drugače pomeni tak program razbijanje enotnosti koroških Slovencev, pomeni takorekoč v naših vrstah Hallsteinovo doktrino, ko samo eden hoče govoriti v imenu celotnega naroda. Sprejeli smo skupno spomenico in ta spomenica mora biti tudi v bodoče skupna smer, skupni cilj in skupna borba vseh koroških Slovencev v prizadevanju za doseg vsestranske enakopravnosti.

Zveza slovenskih organizacij se je zato od tega programa jasno

(Nadaljevanje na 3. strani)

Resnica je drugačna

Iz koroških dnevnikov povzemamo, da je imel predsednik koroške zbornice obrtnega gospodarstva, dipl. ing. Pfrimer v donavsko-evropskem inštitutu na Dunaju predavanje, v katerem je govoril o gospodarskem razvoju na južnem Koroškem. Pri tem je dejal, da je obsežna podjetniška iniciativa, povezana s pospeševalnimi ukrepi javne roke in s samostojnimi investicijami države in dežele od leta 1920 naprej upoštevanja vredno okrepila gospodarstvo južne Koroške.

Po njegovih izjavah se je v tem času število obrtnih podjetij na južnem Koroškem povečalo za 34 odstotkov, med zadnjima ljudskima štetjema pa se je število delovnih mest povečalo za 2000, od tedaj naprej pa za nadaljnjih več sto. Na porastu delovnih mest v obrtnem gospodarstvu dežele je najbolj udeleženi velikovski okraj. Dunajčanom je gospod predsednik povedal tudi povedati, da odpade na južno Koroško za 20 odstotkov več turističnih nočitev kot na Dunaj, zgolj v velikovškem okraju pa se je njihovo število med letom 1955 in 1967 povečalo od 122.000 na 814.000. K vsemu je še dodal, da se je v zadnjih osmih letih na južnem Koroškem naselilo 20 industrijskih podjetij, ki imajo že sedaj 1970 delovnih mest na razpolago, njihova dokončna kapaciteta pa bo znašala 3780 delovnih mest.

Predavanje je bilo na Dunaju, o njem pa so pisali koroški dnevnik. Tako izgleda, da je imelo svoj določen namen. Vsiljuje se vtis, da je šlo pri tem predavanju za organizirano akcijo. Kaj je bil njen cilj, ne vemo. Pritiske na Italijo v zvezi z južno Tirolsko, zabrisanje dejstva, da na južnem Koroškem podjetja odmirajo in da narašča brezposelnost, opiranje madežev sedanjih napadov na zakon o dvojezičnem šolstvu ali pa reakcija na več kot nepremišljen "program" Narodnega sveta koroških Slovencev?

To pa končno tudi ni bistveno. Bistveno je nekaj drugega. Bistveno je to, da koroški Slovenci na teh pospeševalnih ukrepih nismo bili enakopravno udeleženi, kakor to zagotavlja duh člena 7 državne pogodbe. Če drugače nihče ne more govoriti o "vzornosti" reševanja člena 7 državne pogodbe s strani avstrijske vlade. Najmanj pa je mogoče govoriti o "vzornosti" pospeševanja gospodarskega razvoja koroških Slovencev in avtohtonega prebivalstva na južnem Koroškem, kakor ga je hotel prikazati na Dunaju predsednik dipl. ing. Pfrimer.

Primer, ki to pospeševanje prikazuje v pravi luči, smo našli že v zadnji številki, ko smo pokazali na odmirajoča podjetja in na naraščajočo brezposelnost na južnem Koroškem. Ze samo to dejstvo kaže, kako dvomljive in prikrone so lahko številke, ki jih je predavatelj na Dunaju navajal. Končno pa je njihovo vrednost sam očitno zmanjšal, ko je dejal da območja južne Koroške ni mogoče točno določiti. Dokler pa le to ni točno označeno, tudi številke, ki so bile navedene, ne držijo.

Izjema so le številke, s katerimi je prikazal razvoj turizma v velikovškem okraju. Toda tudi te številke zgbujajo na svoji vrednosti, če jih n. pr. primerjamo s številkami okraja Spittal na Dravi. Po statističnem priručniku za Koroško so leta 1961 v velikovškem okraju našli 349.730 turističnih nočitev, v okraju Spittal pa 2.287.570. Tedaj je na prebivalca velikovškega okraja odpadlo 8,5 turistične nočite, v okraju Spittal pa 31,6. Leta 1966, ko so v velikovškem okraju našli 829.090 nočitev, so jih v okraju Spittal našli 3.663.390. V tem okraju je tedaj na prebivalca odpadlo že nad 50 nočitev, v velikovškem pa le 20. Tudi tukaj pa je treba posebej ugotoviti, da temelji razvoj turizma v velikovškem okraju skoraj zgolj na samoiniciativi domačega prebivalstva,

ÖVP K GOSPODARSKEMU POLOŽAJU:

Državno gospodarstvo je treba uravnovesiti

Prebivalstvo naše države mora računati s tem, da v prihodnje ne bo več moglo živeti preko mere, marveč se bo moralo pri svojih izdatkih prilagoditi osnovnemu gospodarskemu načelu, da nihče ne more več potrošiti, kakor pridelal. Z letom 1968 stopa naša država v obdobje takoimenovanih medlih let.

V ta dva stavka lahko združimo vsebino referatov in diskusije na zasedanju vodstva ÖVP koncem minulega tedna.

Strankin svet, za kongresom najvišji forum ÖVP, se je na svojem zasedanju bavil z gospodarsko problematiko, zlasti pa z vprašanjem, kako v prihodnjih letih omejiti izdatke države, da bo odpravljeno naraščanje deficita državnega proračuna. Novi finančni minister, dr. Koren je kot glavni referent s tem v zvezi poudaril, da gre zato, kako v državnih proračunih odpraviti deficit, ki ulegne letno znašati 16 milijard šillingov, kar bi odgovarjalo eni petini letnega državnega proračuna. Kot neobhodne je s tem v zvezi finančni minister naštel naslednje ukrepe:

■ učinkovita okrepitev povpraševanja na domačem trgu,

■ sanacija državnih proračunov z naglimi in dalekosežnimi odločitvami v smeri omejitve izdatkov,

■ reforma tržnih zakonov v smeri prilagoditve ponudbe povpraševanju na trgu in

■ dalekosežni ukrepi na vseh področjih gospodarske politike.

Strankin svet se je pridružil predlogom novega finančnega ministra in jim ni ugovarjal. Tako predstavniki industrije kot predstavniki delojemalcev in kmeljsstva so bili soglasni s tem, da morata stranka in vlada v najkrajšem času izdelati na teh načelih sloneč načrt podrobnih ukrepov, ki bodo pripravni, da ustavijo recesijo. Ostrni ukrepov, ki jih bosta s tem v zvezi pripravila ÖVP in njena vlada, pa je najbolj prikazal generalni sekretar Withalm, ko je dejal, da bo vsak ukrep s trgovsko treznostjo pregledan na stroške in donos. Preden bo mogoče govoriti o razdelitvi dohodkov, bo treba pregledati, kako jih bo mogoče prislužiti.

Svetovna gospodarska konferenca je pričela z delom

V četrtek minulega tedna se je v New Delhiju pričela druga konferenca Združenih narodov o trgovini in razvoju. Na konferenco, ki jo je odprla indijska ministrska predsednica Indira Gandhi in ki bo trajala do 25. marca tega leta, je prispelo 1400 delegatov iz 132 držav. Sedanja svetovna gospodarska konferenca nadaljuje z delom, ki ga je začela prva taka konferenca leta 1964 v Ženevi.

Osnovni namen prve svetovne gospodarske konference je bil, da pospeši trgovinsko izmenjavo med razvitimi industrijskimi državami in deželami v razvoju, pa tudi med temi deželami samimi. Po tej poti naj bi se pričela odpravljati velika razlika v gospodarskem razvoju med eno in drugo skupino držav v svetu. Bogate države naj bi s posebnimi ugodnostimi in dogovori omogočile pospešitev trgovinske izmenjave, istočasno pa naj bi s posebnimi krediti in podporami pospešile investicije, ki so potrebne za gospodarsko okrepitev nerazvitih dežel. Prva gospodarska konferenca Združenih narodov je vendar svoje misli razpredla še naprej. V zamenjavo za nujeno

pomoč naj bi dežele v razvoju industrijskim državam dobavljale surovine in svoje industrijske izdelke, vse pa seveda po čim ugodnejših cenah.

Tako prvo svetovno gospodarsko konferenco tudi lahko označimo za prvi poizkus mednarodne delitve dela. Po nerazvitih deželah naj bi se razvijale industrije, za katere so na razpolago lokalne baze surovin. Na začetku po končani ženevski svetovni gospodarski konferenci so številne države začele razvijati v tej smeri dokajšnjo iniciativo. Le-ta pa je začela kmalu usihati. Sedaj komentatorji ugotavljajo, da je bilo med prvo in drugo konferenco pravzaprav le malo napravljenega za premostitev prepada med razvitimi in nerazvitimi deželami, čeprav pobud s strani nerazvitih dežel ni manjkalo. Da bi svoje pobude lažje uveljavile, so se te države združile v posebno skupino in jo označile s "77".

Razvoj sodelovanja razvitih in nerazvitih držav je po prvi svetovni gospodarski konferenci čedalje bolj hromilo politično ozračje, ki je v svetu zavladalo. Mednarodna napetost je pričela naraščati, na svetovnem političnem pozorišču pa je zmanjkalo pomembnih državnikov, ki so podpirali težnje takoimenovanega "tretjega sveta". To so bili Nehru, Sukarno, Ben Bela, Nkrumah in drugi.

Tako trgovina med razvitimi in nerazvitimi državami v zadnjih letih ni mogla pomembne napredovati. Toda to ni najhujše. Najhujše je to, da je kupna moč držav v razvoju upadla za 2,5 milijarde dolarjev na leto. Spričo tega je prišlo že oktobra minulega leta do alžirske konference predstavnikov držav v razvoju. Na tej konferenci so koordinirali svoje poglede na rezultate ženevske svetovne gospodarske konference. Po tej konferenci so se njihove delegacije odpravile v prestolnice bogatih držav, da bi prepričale njihove državnike, da so za razvoj nerazvitih držav potrebne posebne koncesije. Uspehi teh odposlanstev so bili dokaj pičli. Zahteva, da bi se na novih osnovah razvila mednarodna delitev dela in da bi se industrijske države odrele proizvodnji določenih vrst izdelkov, je naltela na gluha ušesa. Kot težavno se je izkazalo tudi vprašanje določitve ugodnejših cen, po katerih bi nerazvite države prodajale svoje surovine.

Vse to so vprašanja, ki so v New Delhiju spet na dnevnem redu. Poleg njih pa se bo druga svetovna gospodarska konferenca bavila tudi z vprašanjem zadolževanja držav v razvoju. V desetih letih se je namreč dolg teh držav podesetoril in znaša sedaj okoli 40 milijard dolarjev. Za te dolgove morajo plačati na obrestih in na amortizacijah letno po 4 milijarde dolarjev, kar je osemkrat več kot leta 1955. Ta znesek je skoraj enak znesku letnih podpor, ki jih te države sprejemajo. S tem pa je prišel razvoj teh držav takorekoč do popolnega zastoja, medtem ko se industrijske države naprej razvijajo. To je razvidno tudi iz tega, da so industrijske države nerazvitim državam leta 1966 nudile pomoči le v višini 0,62 odstotka svojega narodnega dohodka, čeprav se je ženevska konferenca zaključila s sklepom, da bo pomoč znašala 1 odstotek narodnega dohodka razvitih držav.

POŠIROKEM SVETU

BEOGRAD. — Prejšnji teden je v Jugoslaviji umrl znani državnik, politik in revolucionar dr. Ivan Ribar, ki je vse svoje 87 let dolgo življenje posvetil delu in boju za lepšo bodočnost svojega ljudstva. Od vsega začetka je stal v naprednih političnih vrstah; že v času stare Jugoslavije se je zavzemal za demokratična načela in za bratske odnose med jugoslovanskimi narodi. Med prvimi se je pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju ter bil prvi predsednik AVNOJ, po osvoboditvi pa predsednik ljudske skupščine. Ob svojem 80-letnem življenjskem jubileju je prejel visoko odlikovanje reda junaka socialističnega dela. V ponedeljek popoldne so žaro s pepelom velikega pokojnika z najvišjimi državnimi častmi pokopali na zagrebškem pokopališču Mirogoju.

TRST. — Minulo nedeljo je bil v Trstu občni zbor sindikata učiteljev in profesorjev slovenskih šol na Tržaškem. Ob tej priložnosti je bilo ugotovljeno, da je bil v zadnjem času sicer dosežen napredek v raznih podrobnih vprašanjih, vendar pa je slej ko prej ostalo odprtih še mnogo načelnih problemov slovenskega šolstva na Tržaškem. Tržaški slovenski šolniki so izrekli zahvalo tudi šolskim oblastem v Sloveniji, ki skrbijo za dopolnilno usposabljanje šolnikov ter s knjigami in učnimi pripomočki podpirajo šolstvo slovenske manjšine v Italiji.

WASHINGTON. — Zadeva okoli ameriške vohovske ladje "Pueblo", ki so jo zajele severnokorejske sile, postaja za Ameriko čedalje bolj neprijetna. Čeprav je ameriška vlada dolgo časa trmasto vztrajala pri stališču, da je bila ladja "piratsko" zajeta na odprtem morju, so medtem že štirje oficirji z ladje izjavili, da je bila "Pueblo" daleč v korejskih vodah, kjer da je morala izpolnjevati "posebne vohovske naloge". Očitno so te izjave prisilile tudi zunanega ministra Ruska in obrambnega ministra Mc Namara, da sta zdaj v skupni izjavi v televiziji priznala, da je bila ladja "proti strogim navodilom morda le v korejskih vodah".

MÜNCHEN. — Zahočnonemške oblasti trenutno preiskujejo smrt več sto katoliških duhovnikov, ki so zgbubili življenje v nacističnem taborišču Dachau. Državni tožilec Karl Weiss, ki vodi preiskavo, je dejal, da so bili duhovniki žrtve bolezni ali mučenja, mnoge pa so prepeljali v druga taborišča in jih tam umorili. Menijo, da bo preiskava trajala še celo leto, pač pa doslej v tej zvezi še nihče ni bil aretiran.

SOFIJA. — Bolgarski zunanji minister Ivan Bašev se bo od 19. do 21. februarja mudil na uradnem obisku v Italiji, kamor ga je povabil italijanski zunanji minister Amintore Fanfani.

NEW YORK. — Na dnevnem red letošnjega zasedanja komisije OZN za človekove pravice, ki se je začelo v ponedeljek, so sprejeli tudi položaj v Grčiji, ki ga hočejo proučiti glede varstva človekovih pravic. Že na podlagi lanskoletnih raziskav so namreč prišli do zaključka, da položaj v Grčiji terja nadaljnjo zavzetost in skrb Združenih narodov.

KAIRO. — LR Kitajska in LR Južni Jemen (nekdanje področje južne Arabije, ki je lani postalo neodvisno — op. uređ.) sta sklenili navezati diplomatske stike. Sporazum o tem so pooblaščenim predstavnikom obeh držav podpisali v Kairu.

DUNAJ. — Državni minister v britanskem zunanjem ministrstvu lord Chalfond je bil v začetku tedna na Dunaju, kjer je razgovarjal z vodilnimi avstrijskimi državniki. Med drugim je šlo tudi za vprašanja odnosov med Veliko Britanijo in EGS, kajti poleg Avstrije in še nekaterih držav je tudi Velika Britanija zaprosila za sprejem v to skupnost.

RIO DE JANEIRO. — Vnuč ameriškega veleposlanika v Južnem Vietnamu Elsworth Bunker je izjavil, da se odreka ameriškega državljanstva in da bo sprejel brazilsko državljanstvo. Za ta korak se je odločil z namenom, da bi se izognil vpoklicu v Vietnam. Ker je Bunker rojen v Braziliji, se smatra bolj za Brazilca kot Američana, predvsem pa noče sodelovati v vietnamski vojni.

NEW YORK. — Po pisanju nekega ameriškega lista namerava Amerika ukiniti stalne polete ameriških letal z atomskimi bombami okrog zemeljske oble. Ta sklep sta očitno narekovali dve nesreči, ki sta se pripetili ameriškim letalom, katera so pri tem "zgbubila" atomske bombe. Prva taka nesreča je bila leta 1966 blizu španske obale, druga pa se je pred nedavnim zgodila na Grenlandiji.

KAIRO. — Zunanje ministrstvo Združenih arabske republike je sporočilo, da so ustavili dela za rešitev ladij, ki so še od lanskoletne izraelsko-arabske vojne "ujete" v Sueškem prekopu. Akcijo za sprostitev teh ladij so morali ukiniti zaradi stalnega vmešavanja Izraela.

TUDI ITALIJA TOŽI:

Mednarodni turizem v nazadovanju Jugoslavija javlja rekordne dohodke

Podobno, kakor Avstrija je tudi Italija minulo turistično leto zaključila z manjšim številom turističnih nočitev kot jih je naštel leta 1966. Lani je računala z 30 milijoni turistov in z dohodkom 1000 milijard lir, dejansko pa je lanski inozemski turizem Italiji prinesel le 900 milijard lir dohodkov. Med vzroki nazadovanja navaja poleg mednarodne napetosti in recesije v Zahodni Nemčiji in Angliji tudi primere bandilizma na Sardiniji in atentate na Južnem Tirolskem.

Na tekoče leto gleda Italija zaradi tega s precejšnjim pesimizmom. Gospodarski položaj v Evropi se ni zboljšal, ameriški turisti, ki so doslej v Italiji pustili precejšnje vsote dolarjev, pa bodo morali zaradi Johnsonovega programa varčevanja ostati večinoma doma. To pa lahko oslabi dotok turističnih deviz v Italijo za 200 milijard lir. Na splošno se prognoza Italije glede letošnjega razvoja mednarodnega turizma ujema s prognozami, ki jih je bilo zadnje dni in tedne slišati po Avstriji. Tudi v Avstriji pristojni krogi računajo z nadaljnjim nazadovanjem inozemskih turističnih nočitev. Da bi s tem v zvezi porajajočo se nevarnost odvrnili, se zavzemajo za povečano propagando med domačimi turisti, da svoj letošnji dopust preživijo v avstrijskih turističnih centrih.

Očitno bolje kot Avstrija in Italija je minulo turistično leto zaključila Jugoslavija. Devizni pritok iz mednarodnega turizma je narasel za 22 odstotkov na 180 milijonov dolarjev. Ta porast je bil dosegljiv, ker sta se lani število turistov iz Avstrije in Zahodne Nemčije, pa tudi iz Italije in Holandske ter število njihovih nočitev povečali.

Praznik slovenske knjige v Pliberku

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku je tudi ob letošnjem kulturnem prazniku slovenskega naroda, ki ga vsako leto obhajamo 8. februarja na dan smrti največjega slovenskega pesnika Franceca Prešerna, pripravilo vrsto prosvetnih prireditev. Osrednji del teh prireditev pa je nedvomno razstava slovenskih knjig, ki je bila minulo nedeljo odprta s prisrčno slovesnostjo. Ob tej priložnosti je o zgodovini in pomenu knjige govoril poslevedeči podpredsednik Zveze slovenskih zadrug dr. Mirt Zwifler, ki je s svojim izvrstno zasnovanim predavanjem bistveno prispeval, da je bila prireditev, posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku, v resnici praznik slovenske knjige in kulture.

Uvodoma se je govornik spomnil očeta tiskane besede Gutenberga, čigar 500-letnica smrti se je prav minulo soboto spominjal ves kulturni svet. Med nadaljnji pionirji, ki so utirali knjigi pot med ljudstvo, je seveda posebej omenil Primoža Trubarja, začetnika slovenske književnosti. V svojem predavanju je dr. Mirt Zwifler nakazal težavno pot, ki jo je morala prehoditi knjiga v minulih stoletjih, ko so jo razni nazadnjaki in posebej tudi cerkveni krogi načrtno zasledovali, preganjali in zažigali. To usodo so

danih knjig. Tako zdaj tudi katoličan lahko čita kar hoče; to je v smislu današnjega splošnega dialoga, odgovarja pa tudi znanemu pregovoru, ki pravi, da je v vsaki knjigi nekaj resnice. Posebej je govornik naglasil pomen in vlogo knjige v življenju koroških Slovencev ter svoja izvajanja zaključil z besedami: Soba brez knjige je kot telo brez duše!

Predavanje dr. Mirta Zwiftra je napravilo globok vtis na vse navzoče, ki so si potem z velikim zanimanjem ogledali razstavo knjig. Ta razstava je bila — kakor v prejšnjih letih — tudi tokrat urejena tako, da nudi reprezentativen pregled današnje slovenske knjižne proizvodnje. Že zaradi tega ni bilo mogoče, da bi obsegala vse knjižne izdaje, marveč so se organizatorji morali omejiti na izbor, hkrati pa zajeti čim več področij. Sodeč po vtisu, ki ga je razstava napravila na prve obiskovalce, je to razmeroma dobro uspelo: med razstavljenimi knjigami je najti za vsakogar nekaj posebnega in zanimivega. To pa je tudi glavni namen razstave, katere prireditelji želijo slovensko knjigo približati čim širšemu krogu.

Ravno zaradi tega se je pliberško prosvetno društvo tudi odločilo, da bo letošnja razstava knjig trajala do vključno nedelje 18. februarja. Odprta je vsako nedeljo od 9. do 14. ure ter v torkih in sobotah dopoldne. Tako si jo bo res lahko ogledal vsak in se seznanil z bogatim ter pestrim izborom, ki ga nudi danes slovenski knjižni trg. V okviru razstave bosta tudi še dve posebni prireditvi: v nedeljo 11. februarja bo ob 11. uri dopoldne govoril znani slovenski pisatelj Leopold Suhodolčan, v nedeljo 18. februarja pa je kot govornik predviden prof. Janko Messner.

Slovinci se zanimamo za knjigo

Razne statistike kažejo, da zanimanje za knjigo baje vedno bolj narašča. Morda to v nekaterih državah res drži, oziroma velja predvsem v tem smislu, da zaradi vedno višjih cen narašča prodaja knjig. Toda po drugi strani ugotavljajo, da je zanimanje za knjige v knjižnicah izredno veliko. Nekaj tozadevnih podatkov povzemamo iz članka, ki je bil te dni objavljen v ljubljanskem „Delu“.

Knjižnice v Ljubljani so opravile lani veliko izobraževalno delo; o tem govore že same številke o izposojenih knjigah.

Največja in najpopolnejša slovenska knjižnica je Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Lani so samo v tej ustanovi izposodili okrog 100.000 leposlovnih in strokovnih del iz domače in svetovne literature. Med velike knjižnice v Ljubljani spada tudi Centralna tehniška knjižnica, ki je lani izposodila 70.573 knjižnih enot, v prvi vrsti seveda strokovna dela, katerih izposojanje se je v primerjavi z letom poprej lani povečalo za 24 odstotkov.

Med ljudskimi knjižnicami zavzema prvo mesto Mestna knjižnica, katero je lani obiskalo 111.258 ljudi. Ostale ljudske knjižnice v Ljubljani pa so lani izposodile skupaj nad 100.000 knjižnih enot. Tudi Delavska knjižnica je zabeležila dober obisk ter je imela tekom lanskega leta približno 137.000 izposojalnin.

Poleg imenovanih ustanov pa je v Ljubljani še veliko drugih knjižnic, ki so prav tako zabeležile zadovoljiv obisk.

Odločno zahtevamo priznanje pravic

(Nadaljevanje s prve strani)

distancirala. Distancirala tudi zaradi tega, ker omenjeni program onemogoča oziroma zavira dialog z avstrijskimi demokratičnimi silami. Prav ob tem programu smo doživeli, kako so bile mobilizirane vse nacionalistične sile na Koroškem, kako so razširile svojo bazo, da so lahko ponovno začele s svojim rovarjenjem proti dobremu sožitju v deželi, zlasti pa s svojim rovarjenjem proti našim pravicam. Spritno tega je ZSO tudi izrecno ugotovila, da mobilizacija nacionalističnih sil samo škoduje mirnemu sožitju in da je — če hočemo to preprečiti — treba čim prej uresničiti vsa določila člena 7 in tako ustvariti pogoje za tako sožitje, v katerem je potem mogoče enakovredno življenje obeh narodov v deželi.

Ob 25-letnici pričetka naše narodnoosvobodilne borbe, v letu spomina na naše velike žrtve in 20 let po sprejetju deklaracije človekovih pravic s strani Združenih narodov res lahko pričakujemo, da bodo pristojne oblasti končno razumele naše težnje in spoznale, da ne gre v nedogled zavlačevati reševanja člena 7 državne pogodbe. Samo zaradi tega zavlačevanja je lahko prišlo do takih pojavov, ki smo jih doživeli v zadnjih tednih. Samo zaradi tega so nacionalistični krogi spet lahko dvignili svoje glave in šli v boj proti dvojezičnemu šolstvu, tako da je danes spet nevarnost, da nam vzamejo še tiste zadnje ostanke našega jezika iz šole. Kljub temu pa v prej omenjenem programu Narodnega sveta ni niti besedice o potrebi šolske borbe. Toda zavedati se moramo

nevarnosti in spremljati vse dogodke na tem področju.

Vlado pozivamo, da končno začne resno z uresničevanjem člena 7. Kako si to uresničitev zamisljamo, smo vladi povedali v skupni spomenici koroških Slovencev in v raznih drugih vlogah. Zato nima več izgovora, da bi lahko še naprej zavlačevala to reševanje, kajti sicer je nevarnost, da nacionalistični krogi začnejo z novo borbo in z njo tudi uspejo. Vsak nacionalizem pa jasno takoj izzove protireakcijo in konec bo z mirom v deželi.

Če pa vlada misli, da lahko še naprej zavlačuje reševanje našega vprašanja, potem ji moramo povedati, da je napačno poučena. **Koroški Slovenci smo doslej pokazali zrelosti dovolj, da se nismo pustili izzivati. Toda večno izzivanje je lahko nevarno. Če govorijo, da v deželi ni težav, da je vse v redu, da je vse rešeno, potem je treba jasno povedati, da to ne drži, marveč samo dokazuje, da smo koroški Slovenci do danes pokazali potrpljenje, da smo molčali in nismo šli tisto pot, kakor so jo ubrale druge manjšine.** To je treba ob raznih izjavah, ki smo jih slišali v zadnjih tednih, češ da je na Koroškem, vse v redu in rešeno, da na Koroškem na manjšinskem področju sploh ni težav, jasno povedati. Kajti težave so lahko takoj spet in tudi bodo, če vlada ne bo čim prej resno in iskreno pristopila k reševanju člena 7 državne pogodbe.

Pot do take rešitve pa je samo ena: v sporazumu in ob sodelovanju s prizadeto manjšino. Koroški Slovenci smo neštetokrat in ob vsa-

ki priložnosti opozarjali, da smo pripravljeni na iskreno sodelovanje. Na zadnjem razgovoru z vlado smo predlagali, da se čimprej ustanovi poseben skupni odbor predstavnikov pristojnih oblasti in zastopnikov prizadete manjšine, da skupno najdemo pot za znošno reševanje našega vprašanja. To nam je bilo obljubljeno, toda do danes se ni nič spremenilo. Če namreč govorijo, da se je vprašanje v zadnjih letih reševalo, potem lahko povemo, da je bil prvi in zadnji korak v zvezi z rešitvijo člena 7 napravljen leta 1959; od tedaj naprej vlada še ni ničesar napravila.

Torej je že precej let, odkar koroški Slovenci mirno in potrpežljivo čakamo. Mislimo pa, da je treba v letu človekovih pravic končno tudi koroškim Slovencem priznati tisto, kar danes ves svet priznava — dostojanstvo in človeka vredno življenje vsakemu narodu in vsakemu človeku. Za to v tem smislu tudi na današnjem jubilejnim občnem zboru velja vladi poziv:

Čim prej začnite z reševanjem, koroški Slovenci smo pripravljeni in hočemo sodelovati. Ne želimo nič več, kakor to, da se naše vprašanje znošno reši. Zavedamo se, da idealne rešitve verjetno ne bo, smo pa za vsako znošno rešitev. V tej zvezi je vsekakor zanimivo omeniti izjavo italijanskega predstavnika v Evropskem svetu, ki je poudaril, da je Italija pripravljena dati avstrijski manjšini na Južnem Tirolskem tiste pravice, ki jih bo Avstrija dala koroškim Slovencem. Če hoče torej Avstrija svoji manjšini dobro, potem naj tisto dobro da tudi nam na Koroškem!

CEV - TRIBUNA BRALCEV - TRIBUNA BRALCEV - TRIBU

Različni pogledi, toda skupno delo

Program, ki ga je predložil Narodni svet, je vzbudil v javnosti pozornost in sprožil diskusijo. Res je, da je diskusija kot taka nekaj pozitivnega; v tem primeru pa se moramo vprašati, za kakšno ceno smo prišli do nje.

Poglejmo najprej reakcijo v večinskem narodu:

Našim nasprotnikom je to olje v ogenj protislovenske gonje.

Naše iskrene prijatelje v vrstah večinskega naroda, ki nas hočejo razumeti, s takimi „programi“ odbijamo in kmalu ne bomo mogli več računati nanje.

Položaj med nami Slovenci pa je po tem „programu“ še bolj zmeden. [Niti z eno besedico ni nakazana pot do drugače mislečega brata Slovenca.]

Bolje bi bilo, da bi ta „program“ nikoli ne bil napisan, ker toliko negativnih posledic, ki jih je povzročil — in jih še bo — se nikoli ne bo dalo popraviti.

Prepričan sem, da bi bili lahko „hitro sredi najbolj razgibane diskusije o naši manjšinski problematiki“ [Naš tednik, 18. 1. 1968], če bi bili stavljani pametni predlogi o koordiniranem delu — in iskrena pripravljenost za koordinacijo — za ohranitev slovenske narodne skupine na Koroškem s strani Narodnega sveta.

Najprej napravimo Slovenci s skupnimi močmi kar zmoremo, in to bo že veliko. Četudi stojimo svetovnonazorno v različnih vrstah, enotno bi morali delati za ohranitev manjšine.

O tem bi se izplačalo diskutirati.

H. Weiss

Zgodba o prenapetem loku

Odkar je bil objavljen program Narodnega sveta, se navidezno spreminja njegov obraz. Če te spremembe segajo do stržena Narodnega sveta, to je če izvirajo iz notranjega nagona, ali če so samo znaki nekih zunanjih ukrepov, to nam bo razodela bodočnost. Posebno luč vrže na Narodni svet dejstvo, da so ga zunanje okoliščine (ostra reakcija nemško govorečih sodržavljanov, nova protislovenska gonja, šokirani Slovenci, negativni odmevi od vseh strani...) prisilile do nekakšne spremembe svojega stališča. Kar je bilo pred meseci še absurdno, kar bi pred letom izzvalo pri Narodnem svetu le prezir, se naenkrat uresničuje: Narodni svet popušča, se umika, stopa nizdol v svojem slonokoščnem stolpu samopravičnosti, postaja kolegialen partner. In to nekaj pomeni.

V številki Našega tednika z dne 18. 1. 1968 beremo na prvi strani: „Zum Wesen der Demokratie gehört die freie Meinungsäußerung“. Da je ta „Recht auf freie Meinungsäußerung“ naslovljen na nemško govorečo javnost, sledi že iz tega, da je članek napisan v nemškem jeziku. Dovoljsem si vprašati, ali Narodni svet dopušča tako širokogrudne „Rechte“ tudi znotraj slovenskega naroda? Sicer je pozval slovensko javnost k diskusiji, toda jo je mar Narodni svet iznašel? Tudi pred tem pozivom smo izražali svoja mnenja k različnim narodnostnim vprašanjem in dogodkom — in takrat Narodni svet še ničesar ni vedel o „Recht auf freie Meinungsäußerung“. Zakaj takih stavkov ni objavil že tedaj? (Mogoče je kaj podobnega zapisal načelno na prvi strani, da je mogoče v posebnem na četrti strani ravnati ravno nasprotno!) Mnogi so zastoj čakali nanje. Ne samo da Narodni svet takih resnic ni razglašal, zavestno in načrtno je pobijal vsako drugačno mnenje; naravnost strastno pa je udrihal po svetovnonazorsko drugačnih pogledih na življenje.

Prav isto, kar je bilo prej „stara voda“, „cinično sovražstvo“, „mržnja“, „okrnjen čut“, skratka „strupen napad“, prav isto je čez noč postalo dovoljena, demokratična „diskusija“. Naenkrat si Narodni svet želi te kritike, pozdravlja svobodno mnenje, se klanja drugačnim stališčem, in ne samo to: naravnost poziva k temu. Tudi v številki z dne 18. 1. 1968 najdemo ta poziv na prvi strani pod naslovom „Program v diskusiji“: „Glavno je, da med koroškimi Slovenci diskusija ne bo zamrla“. Kakšen preobrat, kakšno spreobrnjenje, kakšen obet! Na vsem lepem taki visoki, nenavadni napotki. Š čim smo koroški Slovenci to zaslužili?

In vendar. Kljub tej revolucionarni novosti pri Narodnem svetu naj si nihče, ki piše v Slovenski vestnik ali ki drugače misli s svojo glavo, ne domišlja, da zdaj pri Narodnem sve-

tu z na stežaj odprtimi vrati čakajo njegovega mnenja. Kakšna paša je to za oči: dopuščati odkrito mnenje. Toda nikogar naj ne zapelje pohlevni ton v zadnjih številkah Našega tednika. Volkovi se niti v pravljicah ne spreminjajo v ovce.

Naš tednik (3/1968) z nekim zadoščanjem (ali v zadregi) poudarja, da je „diskusija v polnem teku“. Po zaslugi Narodnega sveta smo menda „sredi najbolj razgibane manjšinske problematike“. Da „si tega nihče ni upal misliti“, kakor priznava v isti številki, priča samo o njegovi politični kratkovidnosti. Poleg tega si takih „zaslug“ ni bogve kako težko nabrati; vsi listi so doprinašali svoj del. Toda kje ostaja Narodni svet, ki mu je vendar poverjena glavna vloga v tej diskusiji? Če je diskusija v polnem teku“, kje so njegovi diskusijski prispevki? Mar izostajajo zato, ker so doslej o vsem (seveda za vse in namesto vseh) mislili in odločali poedinci? In s kakšno uverjenostjo je vse to povedano! Naj bralec le premisli globino in pomembnost n. pr. tednikovega zapisa, da je Naš tednik pred Slovenskim vestnikom uvedel „Tribuno bralcev“. Kakšna naprednost, kakšno veselje! Narodni svet pa se bo moral priznati za odgovornega ne samo za „diskusijo v polnem teku“, temveč tudi za njene sadove. Kakšen bo njen izid, je vsak lahko zaslučil že ob prvih odmevih.

„Program je idejno zelo močan.“ Človeku se ob tej tednikovi samohvali zdi, da si pravkar stopil v branjarjo. Povedati je treba, da ta stavek stoji le v Našem tedniku in drugod nikjer. Takšna bahava narodna politika bi mogla povzročiti, da se bo Narodni svet zgubil v prav tisti izolaciji, iz katere se je hotel rešiti (nemški uvodnik v številki 3). Da je bilo mogoče to zapiranje in oženje prostora, ki ga netižo program in poznejše pripombe, spravitvi v zvezo s „Sicht der Weltentwicklung“, bo ostal paradoks ob začetku leta 1968.

Narodni svet skuša krpiti, toda s hitrejšo naglico se odpirajo nove luknje. Zdaj tudi v Našem tedniku najdemo besedo „demokracija“, zdaj se tudi njemu zdi koristna, ko vidi v njej pot iz zagate. Zdaj je tudi njemu sveto vse, kar je prej sprožilo le zmerjanje. Zdaj omenja — čeprav samo mimogrede in v nemškem jeziku — tudi „die zweite politische Organisation der Kärntner Slowenen“. Če se s takimi poceni sredstvi da uravnovestiti zavoženi voziček, se sprašujejo tudi tisti, za katere je bil program napisan.

Florian Lipusch

V rubriki „Tribuna bralcev“ objavljamo dopise bralcev našega lista ter izrčno ugotavljamo, da v teh dopisih izražena mnenja niso nujno tudi stališča lista.

Uredništvo

Z jubilejnega občnega zbora Zveze koroških partizanov:

Pred 25 leti smo začeli soodločati

o usodi koroških Slovencev

„Partizani smo srečni, da smo v profitašistični vojni sodelovali. Že zavest sama, da smo takrat pričeli soodločati o usodi svobodoljubnih narodov, o usodi našega naroda pa še posebej, nas navdaja z zadovoljstvom. Tudi naša mladina bo srečna in zadovoljna le, če bo gojila zavest, da soodloča in sodeluje v borbi za mir.“

S temi besedami je predsednik Zveze koroških partizanov Karl Prušnik - Gašper v svojem poročilu na občnem zboru te organizacije ocenil pomen pričetka oborožene borbe koroških Slovencev proti načrtu našega iztrebljenja iz rodne grude. Dobro obiskanemu občnemu zboru, kjer so bile po delegatih

zastopane skoraj vse družine, ki so sodelovale v tej borbi, so kot gostje prisostvovali deželni predsednik Zveze socialističnih borcev za svobodo in žrtve fašizma, bivši deželni glavar Ferdinand W e d e n i g, deželni predsednik borcev avstrijskega uporniškega gibanja in žrtve fašizma Josef N i s c h e l w i t z e r, sekretar republiškega odbora Zveze združenj borcev Slovenije Stane B i z j a k - K o s t a, delegacija odbora koroških borcev iz Slovenije z ing. Pavletom Z a v c e r j e m - M a t j a ž e m na čelu in predstavnik prvega avstrijskega partizanskega bataljona Adolf M i k l i n. Občni zbor je spet potrdil dosedanji glavni odbor pri svoji funkciji.

V svojem obširnem poročilu in govoru ob petindvajsetletnici pričetka partizanske borbe koroških Slovencev se je predsednik ZKP Karl Prušnik - Gašper bavil z vrsto aktualnih vprašanj te naše organizacije. Ko je govoril o utrjevanju antifašistične in demokratične enotnosti z ostalimi organizacijami avstrijskega odporniškega gibanja, je povedal, da ZKP tesno sodeluje z „Dokumentacijskim arhivom avstrijskega odbora“. Temu arhivu je izročila obsežno dokumentacijsko gradivo 102 slik in 18 lipkanih strani besedila. Sedaj pripravljajo za ta arhiv monografijo borbe koroških Slovencev proti fašizmu. ZKP je sodelovala tudi pri dokumentarnem filmu „Gewalt und Gewissen“, ki ga je avstrijska televizija predvajala maja 1967. V tem filmu je bila prikazana skupina partizanov s Svinje planine, Karlutova domačija, kjer so nacisti ubili očeta in nosečo mater, več slik Peršmanovih žrtve in najstarejša slika koroških partizanov, fotografija njihove konference 12. maja 1943. ZKP pa tudi tesno sodeluje z or-

ganizacijami in muzeji NOB Slovenije.

Dobršen del svojega poročila je posvetil partizanskim grobiščem na Koroškem, ki se nahajajo na 40 pokopališčih in kjer je pokopanih okoli 500 partizanov. S tem v zvezi je odločno protestiral proti ravnanju avstrijskega Črnega križa, ki

Predsedstvo občnega zbora Zveze koroških partizanov 5. 2. 1968
Na prvi strani pogled v dvorano občnega zbora

je že v več primerih križe na partizanskih grobovih odstranil in jih nadomestil s križi z napisom „Unbekannter Soldat“. To delo Črnega križa namreč nasprotuje določilom člena 19 avstrijske državne pogodbe. Kot nemogoč in docela osebno samovoljen je obsodil ukrep boroveljske občine, ki je ignorirala sodelovanje ZKP pri postavitvi spomenika 49 partizanom na novem pokopališču v Borovljah zaradi tega, ker je ZKP zahtevala na spomeniku dvojezični napis.

Kakor že večkrat prej se je predsednik ZKP znova pritožil zaradi pouka zgodovine po šolah. V tem pouku se namreč še vedno povel-

Mošenica pri Bilčovsu

Po daljši bolezni je v 81. letu starosti preminula Marija Šavnik, pd. Frinčnjakova mati na Mošenici. Svojo trudapolno življenjsko pot je končala kmetica in mati, ki je dala življenje devetim otrokom in ki je svojega moža zgubila pred 23 leti. Ena hčerka ji je umrla v otroških letih, eden od sinov pa je padel v drugi svetovni vojni. Frinčnjakova mati se je odlikovala tudi v narodnem pogledu. Našo materino besedo je pridno gojila v svoji družini, enako pridno je prebirala knjige in časopise ter navajala svoje otroke k narodno prosvetnemu delu. Iz njene družine je naše društvo dobilo odlične pevke in pevce.

Marljivo mati, ki je vrsto let morala sama nositi breme kmetovanja in skrbi za svoje otroke, smo v ponedeljek 29. januarja pokopali na pokopališču v Velinji vasi. Na njeni zadnji poti jo je spremljala velika množica žalnih gostov. Pogrebne obrede je opravil prof. dr. Pavle Zablatnik, z nagrobnicami pa se je od blage pokojnice poslovil pevski zbor prosvetnega društva „Bilka“. Blagi pokojnici bodi tudi po tej poti še enkrat izrečena zahvala za ves trud in skrb v prid naše skupnosti, njenim sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

čuje zgodovina osvajalnih vojn, medtem ko o osvobodilnih bojih, ki so jih narodi vodili za osnovne človekove pravice, še vedno molči. Tudi o resničnem značaju fašizma in nemškega nacionalsocializma pri pouku zgodovine po šolah še vedno molčijo. „Naša mladina pa mora poznati zgodovino svojih star-

Kmečka posvetovanja Slovenske kmečke zveze:

Prihodnji teden v Škofičah, Žel. Kapli in Bilčovsu

Slovenska kmečka zveza nadaljuje s kmečkimi posvetovanji. Na teh posvetovanjih po občinah obravnava razvoj pogojev kmetovanja v minulem letu in vprašanja, ki so v najtesnejši zvezi z zamenjavo zakonov o ureditvi trga s kmetijskimi pridelki, do katere bo prišlo s 1. januarjem 1969. V luči danih pogojev obravnava na teh posvetovanjih tudi vprašanja, ki nastajajo na poli nadaljnjega razvoja kmetovanja po naših krajih.

Včeraj je bilo takšno posvetovanje pri Prangerju v Zmotičah in sicer za območje občin Bekštanj, Podklošter, Straja vas in Marja na Zilji,

• danes popoldne ob dveh pa bo pri Antoniču na Reki in sicer za območje občin Ledinca, Rožek in Št. Jakob v Rožu.

V prihodnjem tednu so sklicana naslednja posvetovanja:

- v četrtek 15. februarja ob dveh popoldne pri Kreuzwirtu pod Jerberkom za območje občin Loga vas, Škofiče in Hodiše,
- v petek 16. februarja ob devetih dopoldne pri Kolarju v Železni Kapli za območje občine Železna Kapla-Bela in
- v soboto 17. februarja ob devetih dopoldne pri Miklavžu v Bilčovsu za občine Bilčovs in Kotmara vas.

Uvodoma v posvetovanje bo predvajan zanimiv kmetijski film, ki prikazuje vzroke, zakaj in kako se bodo kmetje in njihove gospodarske organizacije v konkurenčni borbi prihodnosti uveljavile, če bodo prišle na trg s kvalitetno izenačenimi kmetijskimi pridelki in izdelki. Po tem uvodu bo podan pregled položaja kmetijstva in kmečkih ljudi po teh krajih, nakar bo sledilo posvetovanje o nadaljnjih poteh kmetovanja.

Ta posvetovanja bodo povezana s predavanjem „Uspeh kmetovanja je odvisen od travnika“, v Bilčovsu pa bo še sledilo predavanje „Aktualna vprašanja reje in krmljenja goved in vloga molzne kontrole pri tem“.

Kmetovalci, ne zamudite teh posvetovanj, da si razjasnite pogled v svojo prihodnost!

opominjala na trpljenje v tej borbi in na žlahtne njene sadove, ki jih je treba čuvati in jih v vsakodnevem delu naprej izoblikovati. Jubilejno leto pričetka partizanske borbe na Koroškem naj bo leto prepoda borbeno partizanske pesmi.

Občni zbor so pozdravili predstavniki sorodnih organizacij s Koroške in Slovenije. Med njimi je bivši dež. glavar Ferdinand W e d e n i g opozoril na februarjski upor avstrijskega delavskega gibanja leta 1934 in ga označil kot rojstni dan ilegalnega boja proti avstrofašizmu in nacizmu. Žrtve tega boja, je dejal, „se častno uvrščajo med žrtve, ki so jih doprinesli partizani. O tem ni nobenega dvoma, kakor tudi ni dvoma, da v tej borbi korenini dobro prijateljstvo med Koroško in Slovenijo ter med Avstrijo in Jugoslavijo, ki obe stremita za večjo družino narodov, ki se bo dobro razumela.“ Sekretar Stane B i z j a k - K o s t a je govoril o internacionalnosti partizanske borbe, ki se je zlasti pokazala v tem, da je na dan, ko je bila Avstrija osvobojena, na Dunaju paradiralo 5 bataljonov, ki so bili ustanovljeni v Jugoslaviji.

Nedelji zimskega športa v Lepeni

V nedeljo 28. januarja je slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Zel. Kapli priredilo druge sankarske dirke od Peršmana do Rastočnika, zadnjo nedeljo pa je prvič priredilo tekme smučarjev v veleslalomu. Obe prireditvi sta bili deležni živahnega odziva s strani sankarjev in smučarjev. K sankarski dirki se je zbralo 63 sankarjev, v veleslalomu pa je sodelovalo 24 smučarjev.

K uspehu prireditev so z darili pomagali Slovenska prosvetna zveza, Hranilnica in posojilnica Železna Kapla, Kmečka gospodarska zadruga Bela-Železna Kapla, podjetje Piuk v Sinči vasi ter podjetje Luschnig in Orasch v Železni Kapli. Za organizacijo prireditev so z gledno poskrbeli predsednik „Zarje“ Peter Kuhar, šolski upravitelj Stossier v Lepeni, Hanzl Jerlich in Franci Štern.

DUNAJSKA DRŠALNA REVIVA

gostuje od včeraj zvečer v Celovcu. S sporedom pod naslovom „EPIZODE“ nastopa vsak dan ob pol tretji uri popoldne in ob pol osmih zvečer na umetnem dršališču celovške mestne hale. Prihodnje nedeljo pa je ob desetih dopoldne še tretja predstava, ki je namenjena mladini. V ponedeljek ne bo nobene predstave. Gostovanje traja do 18. februarja.

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Škofičah

V a b i l o
na tradicionalno

PUSTNO PRIREDITEV

v soboto 17. februarja 1968 ob pol osmih zvečer pri SCHUTZU v Škofičah

Sodelujejo:
• pevski zbori iz Škofič, Hodiš in Loge vasi
• inštrumentalni kvintet s solisti
• mladinski pevski zbor in humoristi
Za ples bodo igrali „Fantje od Vrbskega jezera“

V a b i l o

Ravnateljstvo Državne gimnazije za Slovence v Celovcu ter Zdrženje staršev vabita na

PLES SLOVENSKE GIMNAZIJE

v soboto 24. februarja 1968 s pričetkom ob 20. uri v kletni dvorani Doma glasbe (Konzerthaus) v Celovcu.

Vstopnice, ki stanejo v predprodaji 25 šilingov, dobite lahko pri dijaki, v pisarni Slovenske gimnazije ter v slovenskih knjigarnah. Za visokošolce, dijake in vojaške znaša vstopnina samo 15 šilingov. Pri večerni blagajni stanejo vstopnice 30 šilingov.

Prisrčno vabljeni!

Za državno gimnazijo za Slovence: dir. Valentin Vavti, dr. Pavle Zablatnik, predsednik prov. ravnatelj

URADNE URE

kmečke bolniške blagajne
Kmečka bolniška blagajna ima uradne ure 9. februarja od 9. do 12. ure v SMOHORU, okrajna kmečka zbornica 21. februarja od 9. do 12. ure v VELIKOVCU, okrajna kmečka zbornica.

KOLEDAR

Petek, 9. februar: Apolonija
Sobota, 10. februar: Šolastika
Nedelja, 11. februar: Lurška M. B.
Ponedeljek, 12. februar: Evalija
Torek, 13. februar: Gregorij
Sreda, 14. februar: Valentin
Četrtek, 15. februar: Jordan

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič, odgovorni urednik: Blaž Singer; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 56-24. — Tiska Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Barovlje. — Dopolni naj se pošiljajo na naslov: 9021 Klagenfurt - Celovec, Postfach 124.

Slovensko prosvetno društvo
»Edinost« v Pliberku

V a b i l o
na

PEVSKI KONCERT

v nedeljo 11. februarja 1968 ob pol osmih zvečer v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku
Sodelujejo: Pevski zbor SPD »Edinost« v Pliberku
Oktet izpod Uršlje s Prevalj
Koroški oktet z Raven

Po koncertu ples, pri katerem igra godba „fantov 3 dolin“

Angela Prager

Slovenski vestnik je zgubil eno najzvestejših naročnic in bralk. V St. Johannu na Tirolskem je v 74. letu starosti v sredo minulega tedna za vedno zatislila svoje blage oči gospe Angela Prager, rojena Groznik v Višnji Gori na Dolenjskem. V soboto so jo na župnijskem pokopališču položili v večnemu počitku.

Angela Prager nam je poslala svoje zadnje pismo na Silvestrovo 1967, le mesec dni pred svojo smrtjo, prej pa nam je v zvezi s svojimi novoletnimi voščili poslala daljše pismo, ki smo ga objavili v prvi številki tega leta. Vsa njena pisma so govorila o tesni povezanosti s svojim narodom, čeprav jo je usoda že pred 47 leti zanesla v tujino, kjer se je poročila in živela do svoje smrti.

Posebno prisrčno je bilo njeno pismo, ki smo ga objavili in v katerem se je spominjala svojih srečanj z Antonom Aškercem, Otonom Župančičem, Ivanom Tavčarjem, Ivanom Cankarjem in drugimi pomembnimi slovenskimi osebnostmi za časa svojih dijaških let v Ljubljani. To pismo je bilo najbolj očitna priča, da resnične ljubezni do svojega naroda in svoje materinščine, kakor jo je gojila gospa Pragerjeva, nihče ne more izkoreniniti. Prav zato ji posvečamo te vrstice in se s spoštovanjem klanjamo njenemu spominu.

Uzbeška pravljica

Tkalec in šah

Zdavnaj nekoč je živel pravičen šah. Ime mu je bilo Davljat. Šah Davljat je vladal deželi, ne da bi kršil zakone. Nekega dne si je rekel: „Veliko sem že naredil. Rado-veden sem, kaj govore o meni podložniki.“ Slek si je carsko obleko, se oblekel v navadno obleko in šel med ljudstvo.

Neko noč je šel po ulici in iz neke delavnice zasliši človeški glas. Davljat je stopil bliže, prislunil, potem pa pokukal skozi špranjo v vratih. Zagledal je tkalca, ki je sedel za statvami in tkal. Tisti hip je skočil iz napete preje čolniček in padel na tla.

Tkalec je rekel: — Uhl! — in iztegnil palico, ki je imela na koncu kaveljček, s katerim je čolniček zakavljil in ga dvignil. Potem je stisnil konec nitke iz čolnička z zobmi, preložil čolniček v desnico, rekel: —

Prišel bo brat Davljat, — in spustil čolniček skozi napeto osnovo. Čolniček je preskočil v levo roko. In ko je tako držal čolniček v levi roki, je nadaljeval: — In rekel bo brat Davljat: „Mahamat, ali se boš oženil s hčerjo glavnega vezirja, če ti jo dam?“

Potem je pretaknil čolniček spet v nasprotno smer in rekel:

— Oženim se z njo, oženim se z njo, oženim se z njo.

In medtem ko je tako govoril, je tkal bjaz (perzijska bombažna tkanina). A ko je čolniček spet izskočil in padel na tla, je tkalec spet vzdihnil: — Uhl! — in ponovil vse po vrsti kakor prej.

Šah se je čudil in se vrnil na dvor. Zjutraj je sklical vezirje in jim rekel:

— V tej in tej četrti in v tej in tej ulici živi tkalec z imenom Mahamat. Pojdite in mi ga privedite obenem z njegovimi statvami in napeto osnovo v njih.

Vezirji so šli, prinesli na dvor statve in pripeljali tkalca Mahamata. Šah je zbral dvorjane in vpričo njih ukazal Mahamatu: — Postavi svoje statve in nam pokaži, kako tkeš bjaz!

Mahamat je brž postavil statve, sedel na desno pred osnovo in začel tkati. Pa je rekel šah Mahamatu:

— Stoj! Tki tako, kot si sinoči!

Mahamat se je ustrašil, vendar pa si je rekel: „Šahov ukaz je treba izpolniti. Če ne izpolnim, kar ukazuje, bo padla na mojo glavo huda kazen.“ In začel je tkati. Čolniček je izskočil in padel na tla.

— Uhl! — je vzdihnil Mahamat. Zamižal je, vzela čolniček v desnico in do črke ponovil včerajšnje besede: — Prišel bo brat Davljat. Spustil je čolniček skozi osnovo in nadaljeval: — In rekel bo brat Davljat: „E, Mahamat, ali se boš oženil s hčerjo glavnega

vezirja, če ti jo dam?“ Potem je spustil čolniček v nasprotno smer in rekel: — Oženim se z njo, oženim se z njo, oženim se z njo!

In je tkal naprej. Čolniček je spet padel na tla in tkalec je vzdihnil: — Uhl! — pobral čolniček in ponovil prejšnje besede.

Šah je vprašal Mahamata: — Počemu tako govoriš?

Tkalec je odgovoril: — Če me ne zadane nobena kazen, povem.

— Povej!

In Mahamat je pripovedoval:

— Nekoč sem odhajal z bazarja. Iz kopele je prišla vsa ozaljšana lepota. Ne lepota, ampak nesreča mojemu srcu. Videl sem jo in izgubil pamet. Izvedel sem, da je hči glavnega vezirja. Od takrat so vse moje misli pri tistem dekletu. In zato tako govorim, ko tkem. Ubog tkalec sem. Če bi bil bogat, bi mi mogoče glavni vezir dal svojo hčer.

Iz oči so mu privrele solze.

Šah je pogledal glavnega vezirja in mu rekel:

— Ste slišali? Vezir je stal in molčal.

Potem je Davljat ukazal glavnemu vezir-

UGANKE

To je čuden spak,
ki ima ga vsak:
manjši kot kos,
vselej je bos;
hodi pred teboj
z očmi nad seboj.

(SON)

Vse dni prespim,
noči pa prebudim.
S teboj stanujem —
kako se imenujem!

(ZNA)

Bereš naprej —
na mizi diši,
bereš nazaj —
v grmovju žgoli.

(SOK-KOS)

ju, naj da svojo hčer tkalcu Mahamatu, in priredil bogato gostijo.

Tako se je tkalcu izpolnila največja želja.

Komur mraz ne more do živega

Mraz se je zagnal v vas. Tam je gledal, komu bi ponagajal.

„Glej ga kmeta v kožuhu, kako seka drva! Tega prepriham.“ Zakadil se je proti kmetu in ga vsega ovil. Ta pa je mahnil s sekuro, štor je pokal in se drobil.

„Ali te ne premrazim?“ Mraz je skočil kmetu pod kožuh, za srnjco. A kmet je sekal dalje. Še kožuh je slekel.

Pa je stopila iz veže gospodinja in rekla:

„Dosti si nasekal. Pojdi v hišo! Ali te ne zebe?“

„Zebe?“ se je zasmel kmet. „Kdor štore razbija, se pri njih dvakrat segreje.“

Žalik žene v skalovju pri Svečah

Četr ure hoda proti jugu od Sveč je visoka skala, ki ima kakih trideset korakov dolgo votlino. Skala je s travo že precej zarasla, a votlina se še dandanes vidi.

Pred več sto leti so v tej votlini prebivale žalik žene. Če so jih ljudje pustili pri miru, so jim bile zelo prijazne. A nad tistim, ki jih je razjezil, so se zelo rade in strašno znesle. Posebno prijazne so bile ubogim.

V bližini tiste skale je živel zelo reven kmet. Na posestvu je imel vedno nesrečo. Ko je nekega dne v gozdu blizu skale nabiral drva, se mu je prikazala žalik žena ter mu dala predene volne, rekoč: „Vij to volno v klopčiče ter jo prodajaj! Tako si boš pomogel iz revščine, toda dela se nikdar ne smeš naveličati!“

Kmet se je lepo zahvalil ter odšel domov. Doma je pravil svoji ženi, kaj se mu je pripetilo. Drugi dan je začel viti. Vil je ves dan, a predena ni bilo konec. To je trajalo vse leto in še dalje. Kmet je skoro obogatel. Končno pa se je dela vendarle naveličal in nekega dne je pri delu nejevoljno vzdihnil: „O da bi že vendar prišel konec.“ In kakor bi trenil, je predno izginilo. Kmetovo bogastvo se je vedno bolj krčilo, nesreče je imel čimdalje več in končno je bil zopet tisti revež kakor prej.

Pozneje so začeli okoli skale pastirji. Ker pa so z biči preveč pokali in žalik žene niso mogle poslušati pokanja, so brez sledu pobegnile v drugo deželo.

Nekdo

(Nadaljevanje in konec)

Petrella je utegnil stopiti v Warwick Arms na razgovor z gospodom Crossom šele dva večera kasneje, malo pred časom, ko se lokali zapirajo. Našel je slabo razpoloženega moža.

„Ruby je v redu,“ je dejal. „Prav zares, da je. Če bi bila njena mati še živa, bi bila čisto v redu. Prav to je, da pri tem poslu nimam dovolj časa zanjo. Vsak večer sem kot privezan do enajstih in še čez. Ni mesta zanjo. Poskusil sem ji reči, naj privede svoje prijatelje semkaj. Prijatelj! Vi veste, kakšne vrste so.“

Petrella je dejal, da ve, kakšne vrste so.

„In oni fant, ki se je zdaj obesila nanj — Rod. Ta je najslabši med slabimi. Veste, da je potem, ko je bil enkrat ali dvakrat tu, napravil načrt, da bi ogoljufal mojo pivnico za dvajset funtov tedensko.“ Gospod Cross se je zasmel sebi navkljub. „To bi bil tudi izpeljal. Hotel je fifty-fifty. Rekel sem mu, naj se pobere s svojimi pajdaši vred in naj se več ne prikaže. Tedaj je postal nesramen. Dejal mi je, da mi utegnejo napraviti malce škode. Strašno razgrajati v točilnici. Speljati stranke. Morda me pripraviti ob obrtno dovoljenje. In ali veste, koliko let mu je? Šestnajst.“

„Čuder fant je to,“ je dejal Petrella.

Ko ga je gospod Cross pri stranskih vratih spustil ven, je bilo pozno in bil je komajda presenečen, ko je našel Roda, kako čaka onstran ulice.

„Boste zdaj že lahko zastavili besedo zame?“ je dejal fant brez uvoda.

„Kakšno besedo pa lahko zastavim?“ je rekel Petrella. „Bil si tam. Napravil nisi prav nič manj škode kot kdorkoli drug. Lastnik pravi, da nisi ti začel. Bila sta dva večja dečka —“

„Harrison in Lawton. Onadva sta kolovodji. Pričakujem, da ju bodo spravili proč, ali ne?“

„Lahko da,“ je rekel Petrella „Ampak, tole pa ni zvenelo preveč zaskrbljeno.“

„Brigata me onadva,“ je dejal Rod. „Preveč sta govorila. Glejte, vi založite besedo zame, jaz pa bom imel priložnost, da se vam oddolžim. To je važno.“

Petrella je imel dolg dan za seboj. Dejal je: „Domov grem. Poskusi srečo pri drugih.“ Dobil je vtis, da so se oči na belem obrazu, ki so ostale za njim, zabliskale.

Dva dni kasneje je dal nadzornik Haxteli poklicati Petrello. Z obraza mu je gledala zaskrbljenost.

„Dobil sem kar najbolj izredno prijavo,“ je dejal „Za stran vas. Ali pogosto obiskujete lokale po policijski uri?“

Petrellova vest je bila čista. „Celo med dovoljenim časom jih zelo poredkoma obiščem,“ je dejal. „Zvečer sem tako utrujen, da grem navadno v posteljo in tam tudi ostanim.“

„Tako sem si mislil. Tale zavedni državljani je prijavil, da so vas opazili, ko ste petindvajset minut pred polnočjo pri stranskih vratih zapuščali Warwick Arms.“

„Oh,“ je dejal Petrella, „da. Drži. Bil sem službeno. Zasliseval sem gostilničarja.“

„O tem ne dvomim,“ je dejal Haxteli. „A vseeno, bolje bi bilo, ko bi zaslisevali gostilničarje ob času, ko smejo biti gostilne odprte.“

Petrella je požrl garjo. Morda je bilo zgolj naključje,

Prav tedaj sta prišla mimo gasilca, ki sta imela s seboj lestev. Položila sta jo na rob nevarnega ledu, nato je eden začel lesti po lestvi. V roki je držal vrvi.

„Rešite mojega psa, prosim, gospod!“ je Jerry kričal gasilcu.

„Ali je tvoj pes?“ je vprašal gasilec, obrnjen k dečku.

„Da, gospod,“ je pojasnil Jerry. „Njegovo ime je Waggles. Jaz — jaz upam, da ga boste lahko rešili.“

Njegov glas je prešel v ihtenje. Gasilec ga je razumel. Ve-

Rešitev

del je, kako silno rad ima otrok tega psa.

„Ne bodi v skrbeh, sinko. Napravil bom vse, kar le morem,“ je rekel, ko se je počasi premikal naprej po lestvi.

Jerry je opazoval gasilca. Ko je ta dosegel konec lestve, je začel odvijati vrvi, ki jo je imel s seboj. Previdno se je vzravnal in vrgel vrvi. Toda zanka je padla poleg psa.

Deček je stal tiho, komaj da je dih. Njegove oči so strmele v gasilca. Zanka je spe in spet padla preblizu in mali Waggles se je začel potapljati. Napor, da bi se obdržal na po-

vršju, je bil za malega psa prevelik.

Jerry se je obrnil proč. Solze so mu tekale po licih.

Nenadoma se zasliši veselo vzklikanje iz množice. Najraje bi vsi vriskali. Deček in pes sta se vsem smilila.

Pes je bil sedaj dovolj blizu, tako da ga je gasilec lahko dosegel z rokami. Držeč psa v roki je prišel po lestvi na breg in stopil pred dečka.

Toda Waggles se ni mogel premikati! Jerryjevo upanje je splavalo po vodi, toda odločil se je tiho čakati. Tudi množica je čakala molče. Jerry si je komaj upal pogledati. Najprej se je zazrl v gasilčev obraz. Gasilec pa se mu je smejal in mu dal Wagglesa.

Pes je odprl oči in zdelo se je, da se tudi on smeje.

„Je vse v redu?“ vpraša Jerry tiho, nezmožen verjeti, da je pes rešen.

„Zdrav ko riba,“ je rekel gasilec. „Tako ga nesi domov. Morda je žejen in ga zebe. Pusti ga, naj se odpočije! Jutri bo kakor prerojen.“

Gasilec je bil ves srečen, ko se mu je Jerry zahvaljeval. Tudi množica je kramljala o srečni rešitvi.

Najsrečnejši od vseh pa je bil Jerry, ki je stisnil Wagglesa pod svoj suknjič in odhitel domov.

da je nalezl na pločniku na Rodneya, ko je stopil iz kraljeve ulične policijske postaje.

Rodney je bil videti zadovoljen z življenjem. Na široko se je smehljaj, ko je zagledal Petrello, nato se je na petah zasukal in izginil. Petrella je za hip okleval, nato je šel svojo pot. Tu je bilo področje, kjer ne bi želel več stikati.

V naslednjih mesecih je prejemal kdaj pa kdaj novice o Rodneyevem napredku. Ta je bil zdaj gospodar in pod njegovim vodstvom je tolpa izvrševala svojo dejavnost na bolj domiselne in teže oprijemljive načine kot z razbijanjem kegljišč.

Kinematografa so se lotili s sistematičnim paranjem sedežev, z načinom razdejanja, ki je terjal najbolj draga popravila. Radodaren prispevek Krajevni skupini počitniškim tabornikom — organizaciji, ki je obstajala samo v Rodovi plodoviti domišljiji — je zagotovil, da je škoda v trenutku prenehala. Posamezne trgovine so pričele trpeti hude primanjkljave v skladiščih in nekatere izmed njih so z veseljem sprejele Rodov namig, da bi se njegovi prijatelji dali podkupiti z zmernimi datjavami, da bi držali stražo. Straža je bila očitno učinkovita, kajti vse tatvine v tisti trgovini so nenadoma prenehale. Drugih trgovcev pa to ni zabavalo in so prišli naravnost na policijo.

„To je staro ameriško raketirstvo,“ je dejal Haxteli. „To se bo moralo nehati.“

„Nič ne uspeva bolj kot uspeh,“ je dejal Petrella. „Rekel bi, da ima Rodney zdaj na plačnem seznamu dvajsetorico ali tridesetorico fantov. In jih plačuje. Čedne pare mu morajo leteti vkup.“

„Kmalu si bo polomil vrat,“ je dejal Haxteli. „Le počakajte.“

Otroku so potrebne igrače

Ko otrok začne opažati svet okoli sebe, se mu zdi čudovit, toda nedosegljiv. Mi pa bomo, da bodo njegovi možgani lahko postali koristni prav za ta svet. Ali morda ne govorimo, da gradimo zanj, da bi živel bolje od nas? Pripovedujemo mu, da je prihodnost njegova, toda pozabljamo ga pripraviti nanjo, slabo mu pomagamo pri spoznavanju tega sveta, ki ga tako privlači. Prav pri tem pa se igrače izkazujejo kot vrsta najprimernejših sredstev, s katerimi je mogoče otroku svet približati in mu ga napraviti razumljivega.

Igrače torej niso samo za zabavo, ampak imajo globok vzgojni pomen. Otroku, ki dela preproste kemične poskuse, ki sestavlja žerjave, ki se igra z avtomobilčki in jih postavlja v garaže, ki gleda skozi mikroskop, se približuje stvarnosti in se vanjo začne vključevati.

Nekoč je bilo tako, da je otrok dejal: „Ko bom velik, bom tudi jaz delal tako,“ ko je videl pri delu pripadnika tega ali onega poklica. Zdaj pa so otroku dane možnosti, da posnema odrasle pri njihovem delu s pomočjo igrač, ki so skoraj v vsem podobne originalom v resnični rabi.

Včasih smo tudi karali otroka, če je nalašč razbil igračo, da bi videl, kako je sestavljena ali kaj je v njej. Ko se je izkazalo, da je čisto naravno, da se otrok tako obnaša, so začele tovarne izdelovati igrače, s katerimi je mogoče zadovoljiti otrokovo naravno radovednost. Zdaj so že mnoge igrače izdelane tako, da otrok lahko spozna, kaj je v njih. Še več, veliko je celo takih, da otrok samo sestavlja dele v celoto.

Očitno je, da je v takih primerih beseda „igrača“ že skoraj neprimerna. Igrača je namreč zgubila svoj nekdanji pomen ter postala pravo sredstvo za duševno zorenje otroka.

Pač pa mnogi vzgojitelji menijo, da so najboljše igrače za otroke še vedno starši ter da so igrače čisto le nekak izgovor staršev za skrivanje njihove nesposobnosti občevarjanja z otroki. To mnenje je lahko pravilno, lahko pa tudi ne. Dejstvo je namreč, da je vedno manj takih staršev, ki bi imeli dovolj časa posvečati se igranju s svojimi otroki. Vsekakor pa so igrače lahko odlično sredstvo občevarjanja odraslih z otroki, kar čedalje bolj upoštevajo tudi pri izdelovanju igrač, ko izdelujejo tako imenovane univerzalne igrače, s katerimi se razen otrok lahko igrajo tudi starši. To pomeni, da prava igrača naj bi ne bila samo del otrokovega sveta, ampak posrednik med odraslimi in otroki.

Pet značilnih napak

- Pri preširokem pasu se bomo izogibale širokih pasov in kratkih jopičev. V garderobi take ženske naj prednjačijo športne obleke, do bokov segajoče jopice in ozki pasovi, ki jih ne boste nosile tesno zategnjenih.
- Pri kratkem životu se ne smete odločiti za šifrioglate izreze, prav tako ne boste nosile bluz zataknenih za pas krila; nosite obleke s podaljšanim pasom, do bokov segajoče jopice, in kratka krila (seveda le tedaj če imate lepe noge).
- Pri dolgem životu se boste izogibale dolgih jopic, bluz, kratkih kril in nizkih pet, nosite visoke pete in obleke v princes kroju.
- Pri premočnih bokih se izogibajte tesnih pasov, svetlih širokih, preozkih in kratkih kril, velikih karov itd. Prednost dajte ravnim krilom s podolgovatimi živi.
- Če imate premočne noge, ne boste nosile ozkih in preširokih kril, tudi ne pretemnih in svetlih nogavic, nizkih ali previsokih pet. Nosite daljša krila, nogavice s črto v nevtralnih barvah, čevlje s srednjo visoko peto.

Obleka in hrana v mrazu

Ob hudem mrazu se poleni cirkulacija krvi. Občutljivejši ljudje kaj hitro staknejo ozeblino, koža na obrazu in rokah jim pordeči, razpoka in se izsuši. Posledica teh zimskih neprijetnosti je grda koža, razen tega pa veliko žensk težko prenaša ostrejši mraz. Znana kozmetičarka J. Lanois takole odgovarja na vprašanja, ki trajajo najbrž vse „zmrznjene“ ljudi današnjih dni.

Več oblek ali ena debelejša!

En debel pulover manj greje kakor dva tanjša, ki ju oblečemo enega vrh drugega;

Drobni nasveti

• Kuhinjske nože boste zelo hitro nabrusili, če boste obrnili porcelanasti krožnik ali skledo narobe in boste z nožem nekajkrat potegnili po grobem robu dna.

• Počrnele lesene kljukice za obešanje perila puščajo na perilu rade madeže. Da bosta to preprečili, jih vsaj enkrat v dveh mesecih namočite v vročo vodo in dobro operite. Sicer pa je najbolje kljukice hraniti v plastični ali platneni vrečki.

• Da bi vrata ne škripala, vam jih ni treba snemati in mazati z oljem. Dovolj bo, če boste z ostrim vrhom starega mila namazali razmak na nosilcih.

• Če je potrebno, da v juho ali omako dodate še nekoliko moke, nalijte v skodelico najprej malo vode, nato pa moko in dobro premešajte, predno ulijete v juho. Če tega ne boste storili, bo moka ostala v kopicah.

• Porcelanasto posodo nikoli ne pomivajte s kovinsko žico, ker bo le-ta pustila na posodi črne raze. Dovolj bo, če jo operete v topli vodi z majhnim dodatkom detergenta. Za aluminijasto posodo uporabite posebno jekleno volno, ki jo lahko kupite v vsaki prodajalni.

• Peteršilj vam bo ostal dlje časa svež, če boste vodi, v katero ste ga dali, dodali ščepec soli.

med dvema puloverjema je namreč plast zraka, ki odlično zadržuje zunanji mraz.

Termofor s toplo vodo v postelji. Da ali ne!

Če imate mrzle noge, je najbolj pametno, da jih zvečer zavijete v toplo volneno ruto ali da nataknete kratke nogavice.

Ali alkohol pogreje!

Alkohol povzroči, da se krvne žile na površini razširijo in ima tako človek nekaj časa občutek, da se je pogrel, toda zatem se skozi tako ogreto kožo izgubijo velike količine kalorij. Zato je priporočljivo popiti kakšno toplo in sladkano pijačo.

Je treba pozimi več jesti!

Da bi organizem zadržal svojo toploto, porabi za to več kalorij kot poleti. Dnevni obrok naj bi bil za četrtino večji kot poleti, zlasti naj bi bilo več sladkorja in maščob.

Ali umivanje s toplo vodo človeka ogreje!

Pod vplivom tople vode priteče kri na površino kože. Če je telo takoj zatem izpostavljeno hladnemu zraku, se poleni cirkulacija krvi. Zato je najpametneje, da se privadite na umivanje z mrzlo vodo, ali pa da se najprej umijete s toplo, nato pa še z mrzlo vodo.

Ali je priporočljivo, da se pozimi v sobi poveča izparevanje vode!

Toplota izsušuje zrak v sobi, kar pa ni zdravo. Hkrati z zrakom toplota izsušuje tudi nosno sluznico in nepokrite dele kože.

Ali je bolje ob hudem mrazu spati pri odprtem ali pri zaprtem oknu!

Srednje velika soba obdrži dovolj svežega zraka za dva človeka ne da bi jo ponoči

Poskusite!

• **JABOLČNI NARASTEK:** 6 dkg masla dodobra premešate, počasi dodajate 6 dkg sladkorja, 3 rumenjake, 6 dkg moke, 1/2 l mleka in ščepec soli. Kilogram jabolk v malo vode in 4 do 5 dkg sladkorja, naribano limonine lupinice in žlico ruma parite. Shlajena jabolka premešate s testom, ob koncu dodate sneg iz treh beljakov, nato potresete posodo za narastke (potem ko ste jo namastili) z drobtinami in vanjo stresete testo. Narastek se peče 30 do 40 minut. Preden ga postavite na mizo, narastek potresite s sladkorjem.

• **ZDROBOV NARASTEK:** 12 dkg zdroba stresete v vrelo, osoljeno vodo in kuhate, dokler ne postane gost močnik. Ko ga shladite, dodate 8 dkg masla, 8 dkg sladkorja, 3 rumenjake in še sneg ter naribano limonine lupinice. Zmes dobro premešate, narastek pa pečete v pečici 45 minut.

• **SKUTIN NARASTEK S SADJEM:** Spenite 3 jajca, 1/2 kg sladkorja in ščepec soli. Dodajte polovico limonine lupine, nekaj cimeta in 50 dkg skute, 1/2 l mleka in 15 dkg zdroba. Ob koncu lahko dodate češnje ali vloženo sadje. Zmes denite v namaščeno posodo, po vrhu pa napravite majhne kupčke masla. Pri srednje topli pečici pečete 50 minut.

• **NARASTEK IZ REZANCEV:** 25 dkg mletega mesa ter dobro sesokljano čebulo na masti zarumenite, dodate 1 kozarec rdečega vina, 4 jedline žlice paradiznikove mozge, poper, sol, timijan in drobno sesekljane peteršilj. 10 dkg širokih rezancev skuhamo, stresete na cedilo, polijete s hladno vodo in odcedite. Meso in rezance pomešate z dvema vilicama in stresete v namaščeno posodo. Predno date v pečico, polijete narastek še s pol skodelice smetane in posujete z naribanim sirom. V pečici pečete le 15 min.

• **NARASTEK IZ KORENJA:** Posodo, ki je odporna proti vročini, obložite s tankimi rozinami slanino, nanjo položite v lističe narezano korenje, posujte s soljo, peteršiljem (dobro zrozanim), na koncu še plast slanine. Pečete 15 minut.

zračili, ker človek pri spanju počasneje diha in porabi manj kisika. Najbolje je spati v sobi, ki je malo zakurjena ali pa sploh nič.

Zdravje zob odvisno od prehrane

Zobna gniloba je mimo prehlada in influence morda najbolj razširjena bolezen sodobnega človeka. Kako redki so tisti srečneži, ki še niso imeli potrebe sedeti na zobozdravniškem stolu!

Zobna gniloba je, kakor se zdi, tesno povezana s civilizacijo. Pred srednjega kameno dobo ni bila poznana; pojavi se šele v mlajši kameni dobi pred nekako 7000 leti. Sedanje statistike pa so naravnost porazne: na primer v Ameriki trpi za zobno gnilobo 97 odstotkov prebivalstva.

Med vzroke boleznih naštevajo kislost sline, dejavnost fermentov, prisotnost nekaterih vrst bakterij, strukturo zob in podobno. Govorijo tudi o dedni odpornosti oziroma nagnjenosti do te bolezni, ki jo poddedujejo otroci od staršev.

Vsi strokovnjaki se strinjajo, da je za zdravje zob najpomembnejša prehrana. Je morda naša prehrana v nečem po-

manjkljiva in je morda ta pomanjkljivost vzrok zobni gnilobi? Zanimivo je, da imajo živali, ki žive prosto v naravi, skoraj brez izjeme zdrave zobe; bolezen pa jih napada, če živijo v ujetništvu. S poskusi na nekaterih vrstah živali so dokazali da je na zobno gnilobo mogoče vplivati že sa-

močno in ne tako, kot smo sicer navajeni — levo in desno. Drgnjenje v vodoravni smeri ne le da ni koristno, ampak utegne celo škodovati skleninastemu ovoju zoba. Pasta ali zobni prašek negi zob niti ni sta nujno potrebna. Tudi za različne „aktivne“ sestavine različnih zobnih past, ki jih reklama na vsa usta hvali, se ne kaže dosti zmeniti, kajti učinkovitost teh sestavin v mnogih primerih niti ni verjetna, kje šele dokazana. Ena izmed redkih izjem je morda učinek fluora, o katerem so ugotovili, da dejansko ščiti pred zobno gnilobo.

Od tod praktični pouk. Redna nega zob, zlasti zvečer, občutno zmanjša nevarnost gnitja zob. S čiščenjem zob preprečimo nastanek mlečne kisline, ki razjeda zobno sklenino. Zobem torej ne škodujejo bonboni in druge sladkarije, temveč jim škodujejo ostanki sladkorja, ki se pretvarja v ustih v škodljivo mlečno kislino. Zato

je po uživanju slaščic pametno pojesti jabolko, kajti kisline, ki jih ta sadež vsebuje, odstranijo z zob vse ostanke sladkorja.

Za najzanesljivejšo metodo pa še vedno velja uporaba klasične zobne krtačke in tople vode. Zobe čistimo zjutraj in zlasti zvečer, in sicer tako, da jih obdelujemo s krtačko navpično in ne tako, kot smo sicer navajeni — levo in desno. Drgnjenje v vodoravni smeri ne le da ni koristno, ampak utegne celo škodovati skleninastemu ovoju zoba. Pasta ali zobni prašek negi zob niti ni sta nujno potrebna. Tudi za različne „aktivne“ sestavine različnih zobnih past, ki jih reklama na vsa usta hvali, se ne kaže dosti zmeniti, kajti učinkovitost teh sestavin v mnogih primerih niti ni verjetna, kje šele dokazana. Ena izmed redkih izjem je morda učinek fluora, o katerem so ugotovili, da dejansko ščiti pred zobno gnilobo.

Petrelli ni bilo treba dolgo čakati.

Tistega večera, ko je bil za hip sam v sobi na postaji se je najavil nujen obisk. Bila je Ruby. Njenega samobvladanja je bilo konec in bila je čisto na robu solz.

„Morate priti,“ je dejala.

„Kaj pa je?“

„Rod. Vi ga boste zaustavili.“

„Hitreje bomo prišli do kraja,“ je dejal Petrella počasi, „če mi boste povedali vse, kaj in kako. Sedite. Ne, ne razgovarjam se z vami, če ne sedete. Tako je bolje.“

„Očka,“ je dejala, „on je začel vse to.“

„Vaš oče — on ima to gostilno — Warwick Arms. Bil sem pri njem.“

„Točno, po navadi je dopuščal, da so fantje zahajali tja. Nato so — nato smo imeli majčken prepir in on jih je nagnal. Potem so pričeli spet prihajati. Zadnji soboto je očka Roda brcnil ven.“

„Dobesedno?“ je dejal Petrella, prizadevajoč si, da bi prikrikl svoje zadovoljstvo. „Mislim, ali ga je zares brcnil?“

„Bil je majčken pretep.“

„In Rod je končal zunaj.“

„Če bi bil imel fante s seboj, bi bilo drugače,“ je dejala Ruby.

„Mislim, da bi bilo,“ je dejal Petrella. „Navsezadnje, šestorica bi pač lahko obvladala starega moža in ga obrcala.“

Ruby ga je komaj slišala. Bila je osamljena v svojem lastnem svetu nasilja, panike in strahu.

„Nocoj se vrača, da bi poročal z njim,“ je dejala.

„In fantje?“

„Nočejo imeti ničesar pri tem.“

„Kaj?“

„Nočejo mu pomagati.“

„Pa menda vendar ne mislite s tem,“ je dejal Petrella, „naj bi mu jaz pomagal? Ali pač?“

Pogledala ga je z obupan pogledom, v katerem so se zdaj že prikazale solze.

„Mar ne vidite?“ je rekla. „Nekaj bo storil, sicer bi ljudje mislili, da je šleva. Revolver ima pri sebi.“

Zdaj je zadeva nenadoma dobila svoj smisel. „Že dobro,“ je dejal Petrella. „Poslal bom moža tja naokrog, da bo posvaril vašega očeta, in še enega, da bo takoj pri roki. Govoril bom z Rodom. Kje pa je zdaj?“

„Zdaj ima svojo lastno sobo,“ je dejala Ruby. „Jaz ne grem z vami tja.“

„Vsaj pokažete mi lahko, kje je to,“ je dejal Petrella.

Bila je majhna hiša na Carfax Aill Roadu, za tiste, ki jo poznajo, je bližnjica med Helenwoodskim prehodom in High Streetom. Strme, umazane stopnice na čelni strani so vodile naravnost na pločnik. Petrella jih je preletel. Glavni vhod je bil priprt. Šel je neutegoma dalje navzgor, kar je le mogel neslišno, vendar ne da bi se obotavljal. V takšnih primerih je bila važna naglica. Na koncu prehoda, tam zadaj, je bila dejala Ruby.

Brž ko je Petrella prijel za kljuko in začutil, da so vrata zaklenjena, je navalil z rameni in vdril v sobo.

Rod je ležal na postelji, oprt na lakti in njegova roka je že bila pod blazino.

Petrella je bil že na njem. Zgrabil je njegovo glavo in skledico za milo iz kitajskega porcelana, in jo zagnal z vso silo. Zgrešila je in za razlelela ob zidu, toda Rod je za hip postal, si zaklonil z levico obraz in ta hip je zadoščal.

Petrella je bil že nanjem. Zgrabil je njegovo glavo in udaril z njo ob železni rob postelje ter obenem pomislil, da je napravil napako. Moral bi ga pograbit za roke. Počil je revolver, enkrat nato še vdrugo. Petrella je začutil nekaj kot trd udarec v bok.

Udaril je še enkrat z Rodovo glavo ob posteljo, slišal njegov krik in že sta bila oba na tleh, revolver pa je drsil pod posteljo.

Tedaj jo je Rod popihal. Petrella se je pobral mnogo bol počasi. Počutil se je, kot da bi bil ves polomljen. Šele ko je polipal svoj plašč, je opazil kri.

Na vrhu stopnišča je stala ženska v umazani domači halji in vrečala z groznim, neprekinjenim, zelo visokim glasom. Petrella jo je odrinil, zletel po stopnicah, se pobral in se opotekel do glavnih vrat.

Kazalo je, da se je na cesti nekaj pripetilo. Mladenič v pajaku in razbiti čeladi je venomer ponavljal množici, ki se je hitro zbrala: „Nisem mogel pomagati. Jaz nisem kriv. Naravnost ven je planil. Nisem mogel pomagati.“

„Res je,“ je dejal velik cestni delavec. „Vse sem videl. Ničesar niste mogli storiti.“

„Naravnost pod kolo mi je priletel,“ je dejal motorist. Petrella se je zbral, stopil naprej, vrgel kratek pogled na tisto, kar je ostalo od Rode, odvrnil oči in tiho spregovoril: „Jaz sem policijski oficir.“

Potem je omahnil cestnemu delavcu v roke.

za oddih in razvedrilo

JACK RITCHIE:

Ponočni dogodek

Bilo je ob peti uri zjutraj, ko sem na široko odprl stranski vhod, da bi se naužil svežega zraka. Usedel sem se na pakete s konzervami kondenziranega mleka in si prižgal cigareto.

Naenkrat se je pojavil iz teme visok, mršav človek in vstopil. Moral bi mu bil reči, da nima tu kaj iskati, toda revolver pod njegovim suknjo me je prestrašil. Zato sem molčal.

Zaprli je vrata in se zadovoljno nasmehnil:

— Na to sem čakal že od polnoči.

— Kaj pa želite?

Izvelkel je revolver izpod suknje in vprašal:

— Koliko more biti denarja v tistem sefu poleg blagajne? Deset tisoč?

— Nimam pojma. Niso mi dovolili, da bi ga preštel.

— Kaj sploh delaš tu? — me je vprašal radovedno.

— Nočni skladiščnik sem. Saj ne mislite, da boste od mene zvedeli kombinacijo za odpiranje sefa?

— Saj me menda nimaš za bedaka. Od tebe ničesar ne zahtevam. Kdaj pride tvoj gospodar?

— Okoli pol osme. Trgovino odpira ob osmi uri.

— Imava torej časa dovolj. Kakšno službo opravljate? — me je vprašal in se usedel na neki zaboj.

— Ko zvečer trgovino zapro, se pričnema moja služba. Pišem cene na konzerve, sestavljam sezname in postavljam konzerve na police ali v izložbo. A zdaj mi oprostite, moram še urediti izložbo.

— Nočem te motiti, da si zaslužiš svojo južino, — je dejal neznanec in prišel iz skladišča v prodajalno. — Kakšen nered? Saj si napravil tu cel sejem.

— Same prazne škatle. Počistil bom prostor po končani službi.

Dvignil sem s poda kratak nož in pričel odpirati zaprte škatle. — Ta nož je dober samo za lepenko. Nič se ne bojte.

— Ne skrbi! Samo poskušaj ga uporabiti, — se je nasmehnil dolgin. Opazoval je, kako delam, a nekaj pozneje je vprašal: — Kako si zapomniš tako različne številke?

— Rad imam številke in dobro si jih zapomnim.

— A fiziognomije?

— Ne spominjam se niti obraza svojega brata, zakaj naj bi si zapomnil druge? Od tega ne živim.

Zunaj se je neki človek ustavil pred izložbo.

— Kaj hoče tale? — je živčno vprašal dolgin.

— Nič, samo ogleduje si izložbo. Mimogrede povedano: neki policaj pride vsako jutro tod mimo ob pol sedmi.

Neznanec se je vzmimiril.

— Gre samo tod mimo. Le navaden sprehod.

— Če se mi kaj zgodi, ti bo slaba predla. To si dobro zapomni! — je rekel.

— Vem, ne skrbite!

— Si že dolgo časa nočni skladiščnik?

— Že zelo dolgo.

— Torej si vedel, da ne smeš odpirati stranskih vrat. To je proti predpisom.

Odmahnil sem z roko. Skušal me je potolažiti.

— Nič se ne razburjaj. Našel boš lahko tisoč služb, boljših od te tukaj. — Njegov pogled se je obrnil proti sefu. Govoril je sam s seboj; — Samo majhni bankovci, rabljeni, zmečkani. Ne bo treba biti v skrbeh zaradi serijskih številčk...

— Že se je pričelo svitati, ko se je Larkin ustavil pred izložbo. Dolgin

in jaz sva bila zaposlena z odprtimi škatlami, iz katerih sem jemal konzerve, pisal nanje in jih dajal v izložbo. Neznanec jih je naglo jemal iz škatle in mi polihoma dejal:

— Kaj si se zdržnil? Nasmehni se mu ali tako kaj.

— Toda od mene ne pričakuje, — sem odgovoril, a vendar s pokimanjem želel policaju dobro jutro. Policaj se je oddaljil. Dolgin se je nehal ukvarjati s konzervami.

IZREKI

○ Ljubezen dveh bitij na tem svetu ni pogosto nič drugega kakor pravica zadržati drug drugemu največje trpljenje.

(Sainte-Beuve)

○ Ljubezen je ganotje duše, ki ga povzroči duh, hoteče se svojevotno združiti s predmeti, ki se mu zdijo prikladni.

(Descartes)

○ Bral sem nekje, da je ljubezen prvo poglavje velike knjige o nevhvaležnosti.

(Sandeau)

○ Ljubezen je najvišje hrepenenje, ki ga sodoživljajo nje prenovi in srce razživljuje.

(Suarez)

○ Ljubezen ni morda nič drugega kakor spoznanje ugodja.

(Balzac)

○ Ljubezen prične s čustvom, ki razvname srce ljubimca, in ga nato umori, razbito igračo.

(Arabski spev)

○ Kakor dih pihlja ljubezen, kamor hoče, in kjer je dahnila, tam se skuša vtelesiti, kajti privlačnost je nekaj fizičnega, to se pravi telesnega.

(R. De Gourmont)

Jerzy Baranowski:

Ženin iz Amerike

Mama je sklenila, da me da zamož Amerikancu.

„Amerikanec,“ je rekla, „samo to je partija zate. Dovolj imaš dekliških let. Čas bi že bil, čas. Ti, Tosja,“ je rekla, „samo vdeni nit na pošto, jaz pa bom poskrbela, da jo zvežem v sveti zakonski stan.“

In odšla je v naš prodajalni paviljon, da vidi, če ljudje ne premetavajo preveč solate, glavica pa dva zlota. Kajti mi imamo poleg svoje hiše na Piasecznu prodajni paviljon. Gospod Waczek, umetniški fotograf, je poslal ameriškim časopisom pismo, da sem poljska deklica, sveža in neoporečna. Lani da sem bila na zletu devic. Cenjene ponudbe pod „Vera, upanje, ljubezen“.

Kajti mama pravi, da nisem taka, kot so te današnje, kje neki! Videti sem kot lutkica. Kri in mleko. Tudi kravo imamo. Ali mi za vse to ne pripada kakšen boljši ženin?

Eden se je oglasil in poslal pismo, da bi se rad seznanil z menoj. Ded je vprašal, iz katere stroke je — tesar, mlinar ali kaj podobnega? Jaz pa pravim: „Kakšen mlinar neki, dedek?“ Potem sem mu poslala sliko. Stojim tako po krakovsko v gumaricah, bluza iz najlona — šestinosemdeset zlotov — vse, kar smo dobili za čebulo. In narisala in napisala sem mu: „V spomin — lilije in druge rože, pridi kmalu, mili bože!“ Takoj je poslal brzojavko. Tako se mu je mudilo k meni, ojoj!

Mati moja! Kakšen preplah je nastal, ko smo dobili brzojavko, da prihaja! „Kaj naj storimo?“ je javkala babica, „kaj naj storimo?“ — „Svinje je treba pričeti klati, to je nujno!“ je pristavil oče.

Jaz pa sem rekla: „Draga mamica, vse je v redu, ampak kam ga bomo dali spat?“

Kajti pri nas spi v postelji oče z mamo, jaz spim z babico, dedek pa v paviljonu. No, in kje bo spal Amerikanec?

„Na kavču!“ je vzkliknila mamica. „Takoj je treba kupiti kavč, in sicer poleščenege. In naš kamion je treba zamenjati za eleganten potniški avtomobil, da se otrok nauči šofirati za Ameriko!“

— Vrnil se bo. Odšel je samo na skodelico kave doli na vogalu ulice. Navadno se zadrži tam petnajst minut.

— Samo hladnokrvni ostani in ne pozabi, da stojim ob tvoji strani.

Prižgal sem si novo cigareto. Postavljal sem v izložbo konzerve paradiznikov. Dolgin si je ogledoval sef. Enakomerno, avtomatično sem risal številke. Čez deset minut sem to delo končal in pričel vlačiti prazne škatle v skladišče.

Nato je Larkin ponovno prišel mimo. Zagledal se je v izložbo in nato vame. Delal sem se, kakor da ga ne vidim. Nato se je policaj naglo oddaljil.

Ob 7.15 sem slekel delovno obleko in oblekel suknjič.

— In zdaj? — je vprašal dolgin.

— Končal sem. Brž ko pride gospodar, se odpravim domov.

— Obžalujem, danes boš malce zamudil, — se je nasmehnil.

Moj gospodar Morrison je prišel s petminutno zamudo. Bilo je točno 7.35, ko je odklenil glavni vhod in stopil v prodajalno. Dolgin ga je pričakal z revolverjem v roki: — Sef, gospod! — Bil je zelo kratek v izražanju svojih želj.

Morrison je prebledel in se ni dosti upiral. Z drhtečimi prsti je obračal mehanizem. Stal sem ob njem in meni, strokovnjaku, ki si zapomni vsako številko, ni bilo težko, da si zapomnim kombinacijo, ki jo je vrtil. Dolgin je pobral dve zeleni vrečki z bankovci in drobci, nato pa naju je prisilil, da se umakneva v skladišče.

— Zveži ga! — mi je velel in mi pokazal na motvoz za zavijanje. Nato je zvezal še mene. Čutil sem, da bi se mogel v petih minutah rešiti vezi, toda to zdaj niti ni bilo važno. Dolgin je imel časa dovolj, da pobegne.

Zadovoljno se je nasmehnil, vzel vrečke in odprl vrata.

Zunaj so ga čakali Larkin in pol ducata njegovih kolegov. Zgrabili so ga kot piščanca, še preden je sploh doumel, kaj se dogaja.

— Tega ti ne bom pozabil, Bill, me je nekaj časa pozneje potrepil po rami gospodar Morrison. — Rešil si mi najmanj 15 tisoč funtov.

Prišli so tudi novinarji. Larkin jim je pojasnjeval, kaj se je zgodilo:

— Najprej sem opazil konzerve, razpostavljene v izložbi, toda stale so narobe. To je vzbudilo mojo po-

zornost. Ko sem bolj natančno opazil, sem videl na vsaki konzervi zabeleženo svojo policijsko številko. Tedaj sem takoj razumel, kaj se dogaja...

Pripravljaj sem se, da odidem domov. Gospodar je ponovno stopil k meni:

— Poleg nagrade boš dobil tudi dopust. In hvala!

— Hvala tudi vam!

Ko sem stopal mimo sefa, me je prevzelo neko posebno zadovoljstvo. Nato sem odšel na ulico. Hvala, gospodar Morrison, da ste mi pokazali kombinacijo za odpiranje sefa. Trideset na desno, poln obrat na levo, nato šestnajst...

Na avtobusni postaji sem si prižgal cigareto.

Zares mi je bilo potrebno, da se dokopljem do denarja. Petnajst tisoč funtov na primer...

Izberite tudi vi!

- Prežihov Voranc: SAMORASTNIKI, zbirka povesti, novel in črtic, 376 str., br. 32 šil.
- Ivan Potrč: ONKRAJ ZARJE, zbirka povesti in novel, 284 str., 63 šil.
- Jože Javoršek: OBSEDENA TEHTNICA, roman ljubzenskih nasprotij in konfliktov, 272 str., pl. 42 šil.
- Heinz G. Konsalik: DIAGNOZA RAK, roman iz življenja zdravnika, 348 str., ppl. 99 šil.
- John Knittel: EL HAKIM, roman iz Egipta našega stoletja, 292 str., pl. 78 šil.
- Janko Kersnik: KMETSKE SLIKE, zbirka povesti iz kmečkega življenja, 198 str., br. 13 šil.
- Gottfried Keller: ZELEN HENRIK, roman švicarskega meščanstva, dve knjigi skupaj 776 str., polusnje 82 šil.
- Vladimir Kavčič: OD TU DALJE, roman o spopadu človeka z birokratizmom, 308 str., pl. 46 šil.
- Georgi Karaslavov: KRISTAVEC, roman iz življenja bolgarskega kmeta, 232 str., pl. 23 šil.
- Andrej Hieng: PLANOTA, zbirka novel sodobnega slovenskega pisatelja, 172 str., pl. 35 šil.
- Zdenek Pluhar: KRIŽI OB PROGI, roman o graditeljih železnice, 456 str., pl. 90 šil.
- Dušan Kalič: PEKEL NI NA NEBU, zbirka novel iz koncentracijskega taborišča, 140 str., ppl. 35 šil.
- Ogrizek-Daninos: MEDNARODNI BONTON, zakonik občutljivosti in dobrih običajev po vsem svetu, 428 str., ilustr., pl. 79 šil.
- Leonhard Woolf: VAS V DŽUNGLI, knjiga o boju za lepše življenje na Ceylonu, 240 str., il., ppl. 31 šil.
- Leopold Suhodolčan: ČLOVEK NA ZIDU, zbirka novel, 212 str., pl. 33 šil.

Posamezne knjige lahko naročite v knjigarni

„Naša knjiga“, Celovec, Wulfengasse

Za dobro voljo

Profesor je zbolel. Trije njegovi učenci ga gredo obiskat. V očiščeni sobi stopi samo eden, ostala dva gočakata zunaj.

„Kako je?“ vprašata, ko se prvi vrne.

„Slabo!“

„Slabo?“

„Da, jutri bo vstal in pojutrišnjem že pride v šolo!“

„Z mojo ženo je res večni križ. Najmanj trikrat na teden zahteva denar.“

„I, kaj pa počne s tolikšnim denarjem?“

„Sam ne vem. Jaz ji ne dam nikdar nič.“

„Tovarišija, jaz takoj uganem, kaj ljudje o meni mislijo“, se je babal v večji družbi neki nadutež.

„To vam mora biti večkrat zelo neprijetno“, ga nekdo zavrne.

V neki moški družbi imajo v pretresu — ženske spol.

„Nikoli nisem srečal še nobene ženske,“ je rekel nekdo, „ki bi obdržala kakšno skrivnost zase.“

„O, nasprotuje eden, „ene tajnosti pa vendar nobena ne izda!“

„In ta bi bila?“

„Svoje starosti.“

„Moj mož je vse leto na službenem potovanju. Vsega skupaj ostane le še štiri tedne doma.“

„To mora biti pa strašno!“

„Da, res je! Vedno nestrpnost šteje dneve do njegovega odhoda.“

„Zdi se mi, da si imel mnogo deklet, preden si se seznanil z menoj!“

„Da,“ mirno prizna mož, „vedno sem se držal načela, da je treba mnogo izbirati in obdržati najboljše!“

„Vi trdite, da sta vaša prijatelja pograbila vsak en stol in se začela obdelovati. Zakaj niste stopili med njuno in ju skušali razdvojiti?“

„Nemogoče, gospod sodnik, ni bilo nobenega stola več!“

Gost: „Koliko hektolitrov piva stočite na teden?“

Krčmar: „Šest do sedem. Časi so slabi.“

Gost: „Poznam sredstvo, ki bi vam pomagalo, da bi več stočili.“

Krčmar: „To bi me zelo veselilo. Kaj mi torej svetujete?“

Gost: „I, stvar je popolnoma preprosta: natočite vrčke do roba!“

X. olimpijske zimske igre v Grenoblu so se začele

Po starem, nespremenjenem, a vedno spet imponantnem ceremonialu so bile v torek v mestu Grenoble v francoskih Alpah odprte X. olimpijske zimske igre. Odprti jih je francoski predsednik de Gaulle. Vkorakanju 1355 športnikov iz 37 dežel in prižigu olimpijskega ognja je prisostvovalo nad 60.000 ljudi, milijoni pa so ta vsake štiri leta se ponavljajoči dogodek gledali na televizijskih zaslonih. Posebnost te otvoritve pa je bil trenutek, ko je 5 padalcev iz letal pristalo sredi olimpijskih obročev na fleh stadionu.

Ko je ob treh popoldne v stadion prispel francoski predsednik de Gaulle so godbe in tonirale Marsellaiso, nakar so po državah razdeljeno pričele prihajati skupine športnikov v stadion. Po stari tradiciji so prvi vkorakali Grki, ostale skupine pa so se razvrstile po francoskem abecednem redu držav, vsaka s svojo državno zastavo. Na čelu avstrijske skupine je zastavo nosil svetovni prvak Emmerich Danzer. Okoli olimpijskega prapora se je razvrstila častna straža 130 francoskih smučarskih učiteljev. Ko so prapor dvignili na drog je godba republikanske garde igrala olimpijsko himno, nakar je v stadion vkorakal innsbruški župan, dr. Lugger in izročil olimpijsko spominsko zastavo predsedniku IOC Brundagu, ki jo je nato predal grenobelskemu županu Dubedoutu.

Ob salutu devetih topovskih streljeh je zagorel nad stadionom olimpijski ogenj, ki bo gorel vseh 13 dni trajanja olimpijskih iger. Pred zastave sodelujočih narodov je stopil francoski smučar Leo Lacroix in z besedami „prisegamo, da se bomo pri olimpijskih igrah častno borili in da bomo upoštevali pravila iger“ v imenu navzočih športnikov izrekel besede olimpijske prisega. Nato je šest športnikov pristopilo k olimpijskemu ognju, prižgalo svoje bakle in jih odneslo na kraje, kjer se bodo odvijale olimpijske igre. S tem se je v Grenoblu začelo olimpijsko

življenje, 10. parada amaterjev zimskega športa, ki bo trajala do nedelje 18. februarja. Kakšno bo to življenje, si lahko predstavljamo. Dan za dnem bo prišlo v Grenoble na tisoče ljudi gledat olimpijske igre. Za nje, zlasti pa za sodelujoče športnike in njih spremstvo mora biti zgledno poskrbljeno, zlasti v pogledu na prehrano. Za njo bo pod vodstvom znanega francoskega kuharja Bernarda Hippolyteja skrbelo 500 kuharjev. Francija se hoče tokrat posebej izkazati s svojo kuharsko umetnostjo.

Grenoble pa se ni potrudilo le za telesno dobro športnikov in njihovega spremstva ter obiskovalcev iger, marveč tudi za njihov kulturni užitek in razvedrilo. V ta namen je zgradilo nov Dom kulture s tremi gledališkimi dvoranami. Med najpomembnejše skupine, ki v njem nastopajo, sodi Maurice Bejarsa „Ballet 20. stoletja“. V domu kulture je tudi razstava pod naslovom „Gradnja mest in arhitektura“, ki jo je pripravil znameniti Le-Corbusier. Jutri bo v Grenoblu zaključen športni filmski festival, ki je bil odprt istočasno z olimpijskimi igrami.

Tako hoče Grenoble dostojno počastiti športnike in narode sveta in po svoje prispevati, da bodo tudi X. olimpijske zimske igre korak naprej k mirnemu sožitju narodov v častni tekmi za napredek in za vrhunske dosežke na področju zimskega športa.

Bilanca dosedanjih zimskih olimpijskih iger

Zimske olimpijske igre v Grenoblu so se začele. Po državah in med ljubitelji zimskega športa, pa tudi po družinah se je začelo večati ugibanje, kdo si bo osvojil zlate medalje, kdo bo dosegel srebrne in kdo se bo moral zadovoljiti „kvečjemu“ z bronastimi. Zato ne bo odveč, če v prvih dneh iger pogledamo dosedanja bilanca zimskih olimpijskih iger. Pri tem pade že na prvi pogled v oči — kakor kaže spodnji pregled — da je iz dosedanjih zimskih olimpijskih iger največ zlata in tudi medalij odnesla Norveška, za njo pa Združene države Amerike in Sovjetska zveza, čeprav se je le-ta zimskih olimpijskih iger prvič udeležila šele leta 1948.

Spodnji pregled kaže razdelitev medalij od leta 1924 na posamezne države, poleg tega pa daje še pregled medalij, ki so si jih sodelujoče države osvojile pri zadnjih treh zimskih olimpijskih igrah leta 1956, 1960 in 1964.

	medalij skupno	o d t e g a			1956	1960	1964
		zlatih	srebrnih	bronastih			
1. Norveška	111	39	37	35	4	6	15
2. ZDA	69	23	26	18	7	10	6
3. Sov. zveza	62	25	16	21	16	21	25
4. Finska	62	20	25	17	7	6	10
5. Avstrija	58	16	23	19	11	6	12
6. Švedska	54	18	18	18	10	7	7
7. Nemčija	35	14	11	10	2	8	9
8. Švica	27	10	9	8	6	2	—
9. Kanada	25	9	4	12	3	4	3
10. Francija	20	8	5	7	—	3	7
11. Italija	11	3	3	5	3	1	4
12. Vel. Britanija	11	3	2	6	—	—	1
13. Holandska	7	1	5	1	—	2	2
14. Madžarska	5	—	1	4	1	—	—
15. Belgija	4	1	1	2	—	—	—
16. Češkoslovaška	4	—	2	2	—	1	1
17. Poljska	3	—	1	2	1	2	—
18. Japonska	1	—	1	—	1	—	—
19. Severna Koreja	1	—	1	—	—	1	—

Skupno je bilo pri dosedanjih zimskih olimpijskih igrah podeljenih 570 medalij, od tega je bilo 190 zlatih, 193 srebrnih in 187 bronastih. Pri posameznih igrah pa so se doslej najbolj izkazali naslednji narodi oz. države:

Leto	kraj	1. mesto	2. mesto	3. mesto
1924	Chamonix	Norveška	Finska	Avstrija
1928	St. Moritz	Norveška	ZDA	Švedska
1932	Lake Placid	ZDA	Norveška	Kanada
1936	Garmisch	Norveška	Nemčija	Švedska
1948	St. Moritz	Švedska	Norveška	Švica
1952	Oslo	Norveška	ZDA	Finska
1956	Cortina	Sovjet. zveza	Avstrija	Švedska
1960	Squaw Vally	Sovjet. zveza	ZDA/Švedska	ZDA/Švedska
1964	Innsbruck	Sovjet. zveza	Norveška	Avstrija

RADIO PROGRAM

AVSTRIJA 1. PROGRAM

Poročila: 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.15, 17.00, 19.00, 22.00, 23.00, 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 6.00 Pozdrav — 6.40 Jutranja opazovanja — 7.10 Večeraj zvečer v svetu — 7.20 Jutranja telovadba — 8.00 Jutranja glasba — 8.45 Dobrodošli z novicami — 10.05 Magazin ob desetih — 11.00 Roman v nadaljevanjih — 11.15 Opoldanski koncert — 13.00 Slavni dirigenti, slavni orkestri — 14.15 Lepi glas — 14.45 Mednarodne gospodarske vesti — 15.00 Več učenja, več znanja — 15.45 Koncertna ura — 16.30 Majhne dragocenosti — 17.10 Kulturna poročila — 18.00 Mladinska redakcija — 18.30 Pregled večernega sporeda — 22.10 Šport z vsega sveta.

Sobota, 10. 2.: 6.05 Govori Fritz Schilling — 6.09 Pet minut agrarne politike — 9.00 Smehljaj spada k lepemu vedenju — 11.50 Olimpiada v Grenoblu — 13.00 Mali koncert — 13.30 Tehnični razgledi — 13.45 Iz opernega sveta — 14.30 Iz literarne delavnice — 15.00 Velika simfonija — 17.10 Kritično osvetljeno — 18.00 Sovjetska zveza poje — 19.20 Oddaja zveznega kančeterja — 19.45 Hämbergov kaleidofon — 20.00 Portret Karla Valentina — 21.00 Apikriše, slušna igra.

Nedelja, 11. 2.: 8.05 Večeraj zvečer po svetu — 9.10 Nedeljska satirična oddaja — 11.15 Koncert orkestra de la Suisse Romande — 11.55 Olimpiada v Grenoblu — 13.05 Dobrodošli z novicami — 13.15 Stališče — 14.30 Učenec Gerber, roman — 16.30 Križem po svetu, križem skozi čas — 17.05 Znameniti znanstveniki — 18.00 Koncert ljudskih pesmi — 19.10 Mojstri tričetrtinskega takta — 20.00 Glasbeno svetovno gledališče — 21.30 Parla, enodejanka.

Ponedeljek, 12. 2.: 6.05 Odkrito povedano — 17.15 Knjižna tedna — 17.30 Aktualnosti iz krščanskega sveta — 18.45 Šanson — 20.00 Festival lahke glasbe v Münchenu — 21.00 Argumenti — 21.30 O tem lahko govorimo.

Torek, 13. 2.: 6.05 Preden odidete — 6.09 Kratko in jedrnat — 17.15 Zgodbe gospoda B. — 17.30 Znanje časa — 18.45 Starofrancoske pesmi — 20.00 Spectrum Austriac — 21.00 Dirigira Robert Stolz.

REGIONALNI PROGRAM

Poročila: 5.00, 5.50, 6.30, 7.45, 10.00, 12.45, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.40 Jutranja razmišljanja — 5.45 Kmetijska oddaja — 6.05 Jutranja telovadba — 8.20 Glasba — 9.00 Šolska oddaja — 10.05 Šolska oddaja — 11.30 Kmetijska oddaja — 11.45 Za avtomobiliste — 12.00 Opoldanski zvonovi — 13.05 Objave, pregled sporeda — 13.45 Opoldanski koncert — 14.15 Slovenska oddaja — 15.00 Komorna glasba — 16.00 Koncert po željah — 18.00 Razgledi po deželi — 18.15 Odmev časa — 18.45 Šport — 18.55 Lahko noč atraci — 23.10 Ogladalo poročil.

Sobota, 10. 2.: 7.55 Domači vrt — 11.00 Okoli Visoke Munde — 14.20 Pihalna glasba — 15.00 Človek, kot ti in jaz, roman — 15.30 Koncert po željah — 17.10 Koncert v mraku iz Salzburga — 19.15 Šport — 20.10 Pozor, ovinek — 22.10 Plesna glasba po naročilu.

Podjunska trgovska družba bratje Rutar & Co, Dobrla vas, A 9141 Eberndorf, Tel. 0 42 36 281 išče vsled povečanja podjetja

1 PRODAJALCA 1 VAJENKO in 1 PISARNIŠKO MOČ

Na željo se nudi stanovanje in prehrana. Nadalje išče vajenka ali vajenca trgovina in gostilna Rutar v Žitari vasi, pošta Miklautzhof, tel. 0 42 37 237.

Stanovanje in prehrana v hiši.

Nedelja, 11. 2.: 8.05 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 10.30 Sila, pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.05 Ogladalo mestnega gledališča — 13.20 Opoldanski koncert — 13.45 Iz domačih krajev — 14.30 Koncert po željah — 16.00 Slušna igra za dve kaplji vode — 18.00 Koroško ogledalo tiska — 18.30 Koroški portret — 18.45 Prilite in pojte — 19.00 Šport — 20.05 Kabarelistična slušna igra — 20.40 Od Leharja do Löweta.

Ponedeljek, 12. 2.: 8.30 Učenec Gerber, roman — 9.30 Koroška včeraj in danes — 14.00 Ženska oddaja — 15.00 Ura pesmi — 15.30 Otroška ura — 17.10 Karneval v Rijju — 19.15 Rojstni kraj modernega angleškega gledališča — 20.10 Odsev zrcala, slušna igra — 21.30 Zabavna glasba.

Torek, 13. 2.: 9.30 Zabavna glasba — 14.00 Za mladino — 15.30 Koroška domača obrt — 15.45 Koroški knjižni kotiček — 17.10 Hladna plošča, vroče servirana — 19.15 Slišiš pesmico — 20.10 Simfonični koncert.

Sreda, 14. 2.: 9.30 Poročila iz znanosti in umetnosti — 9.45 Koroška je le ena — 15.00 Zveneči jazz magazin — 15.30 Otroška ura — 17.10 Lepoti naj služi moje življenje — 19.15 Koroške pihalne godbe — 20.10 Zabavne melodije avstrijskih komponistov — 21.00 Za prijatelja gora — 21.15 Politična združenja Weimarske republike — 22.10 Pogled k sosedu.

Četrtek, 15. 2.: 9.30 Ti, moja deklica — 15.00 Ura pesmi — 15.30 Sposobnost otroka za učenje — 15.45 Koroški avtorji — 17.10 Mixed pickles z glasbo — 19.15 Vedro in veselo — 20.10 Koroško-štajerski humor — 22.10 Pesem pripreje.

Petek, 16. 2.: 9.30 Jugoslovanska ljudska glasba — 14.00 Koroška domovinska kronika — 15.00 Komorna glasba — 15.30 Mladinska glasba — 17.10 Glasba za delopust — 19.15 Vedra glasba — 20.10 Zveneči prt — 21.00 Operni koncert.

SLOVENSKE ODDAJE

Sobota, 10. 2.: 9.00 Glasba z oglasi — 9.05 Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 Plesne skladbe iz novih akordov.

Nedelja, 11. 2.: 7.30 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 12. 2.: 14.15 Poročila, objave, pregled sporeda — Za našo vas — 18.00 Dober večer našim matim poslušalcem.

Torek, 13. 2.: 14.15 Poročila, objave — Športni mozaik — Cerkev in svet.

Sreda, 14. 2.: 14.15 Poročila, objave — Kar želite, zaigramo.

Četrtek, 15. 2.: 14.15 Poročila, objave — Andreja in Drabosnjak, dva koroška pesnika — Stari izreki v novi obleki.

Petek, 16. 2.: 14.15 Poročila, objave — Od petka do petka — Poganstvo in krščanstvo v naših segah.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 5.30 Svetujemo vam — 6.00 Napotki za turiste — 6.50 Danes za vas — 7.00 Telesna vzgoja — 8.00 Pregled sporeda — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.00 Prireditve dneva in pregled sporeda — 13.10 Obvestila — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Komentarji — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Obvestila — 19.15 Glasbene razglednice — 22.00 Pregled sporeda za naslednji dan — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 10. 2.: 8.08 Glasbena matineja — 9.45 Iz albuma skladb za mladino — 11.15 Priljubljeni domači ansambli — 12.10 Opoldanski orkestralni intermezzo — 12.40 Popevke iz studija 14 — 14.05 Od melodije do melodije — 15.45 Hotelsko stopnišče, podlistek — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Plesni in revijski orkester RTV Ljubljana — 20.30 Detektivni na plan, zabavna igra — 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Nedelja, 11. 2.: 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05

Veseli dimnikarček, otroška igra — 9.05 Voščila — 10.00 Se pomnite, tovariši — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 12.10 Voščila — 13.15 Iz opernih partitur — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.30 Humorreska tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Znameniti operni pevci — 17.30 Sam v predmestju, igra — 18.20 Iz solistične glasbe — 20.00 V nedeljo zvečer.

Ponedeljek, 12. 2.: 8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.45 Razvoj našega mladinskega zborovskega petja — 11.15 Cocktail melodij in plesnih zvokov — 12.10 Aldo Ciccolini igra Griega — 12.40 Mali vokalni ansambli — 14.35 Voščila — 15.40 Dva ljubljanska zbora — 17.05 Sopranistka Sonja Hočevar in basist Ladko Korošec — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Simfonični koncert orkestra slovenske filharmonije — 22.10 Radi ste jih poslušali.

Torek, 13. 2.: 8.08 Opera matineja — 9.25 Tri skladbe za harmonikarski orkester — 9.40 Cicibanov svet — 11.15 V ritmu današnjih dni — 12.10 Figaro, scenska glasba — 12.40 Češke pihalne godbe — 14.05 Pet minut za novo pesmico — 15.40 V tork nasvidenje — 17.05 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.15 Rado Simoniti dirigira — 18.45 Družba in čas — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Zastitovanje Lučka, igra — 21.00 Pesem godal — 21.15 Deset pevcev, deset melodij.

Sreda, 14. 2.: 8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.45 Violinski ključ, glasbena pravljica — 11.15 Narodne in narodno zabavne melodije — 12.10 Chopin in poljski umetniki — 12.40 Operetni zvoki — 14.05 Igramo za razvedrilo — 14.35 Voščila — 15.45 Mrož po domače, podlistek — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.15 Igrajo naši glasbeni umetniki — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Ascanio v Albi, opera.

Četrtek, 15. 2.: 8.08 Opera matineja — 9.25 Bosanske melodije — 11.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe — 12.10 Dva prizora iz opere Ekvinočnik — 12.40 Pihalna godba mornarice — 14.05 Izbrali smo vam — 15.40 Flavlist Boris Čampe — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.15 Turistična oddaja — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Četrtekov večer — 21.00 Literarni večer.

Petek, 16. 2.: 8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.40 Glasbena šola Novo mesto — 11.15 Igramo za vas — 12.10 Dva stavka iz Schuberta — 12.40 Na kmečki peči — 14.05 Valčki in uverture — 14.35 Voščila — 15.45 Kulturni globus — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Glasbene uganke — 18.15 Zvočni razgledi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Zbor RT Beograd — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.10 Iz sodobne slovaške in češke simfonične glasbe.

TELEVIZIJA

AVSTRIJA

Sobota, 10. 2.: 8.15 Prenos iz Grenobla: smuk na 15 km — 11.45 Smuk za ženske v Grenoblu — 15.45 Listamo po slikanici — 16.10 Za družino — 16.35 Zvezna policija — 17.00 Srečanje z živalmi — 17.35 Plesna šola — 18.30 Dober večer v soboto — 19.00 Očarljiva Jeannie — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Eden bo zmagal — 22.00 Čas v sliki — 22.10 Umetno drsanje v Grenoblu.

Nedelja, 11. 2.: 11.45 Veleslalom za ženske v Grenoblu — 13.00 Smučarski skoki v Grenoblu — 15.00 Ukradeni mesec, komedija — 16.30 Hokej Kanadā : ZDA v Grenoblu — 19.00 Od nedelje do nedelje — 19.30 Rieglerjevi — 20.15 Pesnik Nebel, televizijska

igra — 21.50 Gilbert Becaud — 23.00 Čas v sliki in dnevno poročilo iz Grenobla.

Ponedeljek, 12. 2.: 11.45 Veleslalom za moške v Grenoblu — 13.30 Hokej ČSSR : Vzhodna Nemčija ali Romunija v Grenoblu — 18.00 Francoščina — 18.30 Podoba Avstrije — 19.00 Playboy ima težko — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Solo za O. N. C. E. L. — 21.10 Poštni predat 7000 — 21.20 Čas v sliki — 21.30 Hokej ZDA : Zahodna Nemčija ali Poljska v Grenoblu.

Torek, 13. 2.: 11.45 Špecialni slalom za ženske v Grenoblu — 18.00 Angleščina — 18.30 Pesni, tvoj najzvestejši prijatelj — 19.00 Francoski šanson — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Horizonti — 21.00 Dunajski filharmoniki — 21.55 Čas v sliki in dnevno poročilo iz Grenobla — 22.05 Hokej ČSSR : Kanada v Grenoblu.

Sreda, 14. 2.: 8.15 Prenos iz Grenobla: smuk za moške 4x10 km in tek na ledu za ženske — 11.45 Špecialni slalom za moške — 17.00 Dvojni Pavliha — 17.35 Flipper — 18.00 Knjižni kotiček — 18.30 Aktualnosti s področja kulture — 19.00 Televizijska kuhinja — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Človek, ne ježi se — 21.15 Umetno drsanje v Grenoblu — 23.00 Čas v sliki in bob v štiri v Grenoblu.

Četrtek, 15. 2.: 11.00 šele mesto dela zgodovino — 11.45 Veleslalom za ženske v Grenoblu — 16.30 Hokej Švedska : Kanada v Grenoblu — 19.00 Super Max — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Kocka — 21.30 Hokej Sov. zveza : ČSSR v Grenoblu.

Petek, 16. 2.: 9.00 Hitrostno drsanje v Grenoblu — 11.45 Slalom moških v Grenoblu — 15.30 Hokej Finska ali Norveška : Zahodna Nemčija ali Poljska v Grenoblu — 18.00 Francoščina — 18.30 Podoba Avstrije — 19.00 Tajno naročilo za Johna Drakeja — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Vaš nastop, prosimo — 21.00 Umetno drsanje za moške v Grenoblu.

JUGOSLAVIJA

Sobota, 10. 2.: 11.45 Smuk za ženske v Grenoblu — 13.15 Smuk na 15 km v Grenoblu — 16.35 Kažipot — 17.00 Humoristična oddaja — 18.00 Obzornik — 18.20 Mojca in živali — 19.20 S kamera po svetu — 20.00 Dnevnik — 20.20 Filmski pregled iz Grenobla — 23.00 Bob Hope vam predstavlja.

Nedelja, 11. 2.: 9.30 Dobro nedeljo voščimo s Henčkovim ansamblom — 10.00 Kmetijska oddaja — 11.45 Veleslalom za moške v Grenoblu — 13.00 Smučarski skoki v Grenoblu — 16.30 Hokej Kanada : ZDA v Grenoblu — 19.10 Bonanza, film — 20.00 Dnevnik — 20.50 Zabavno glasbena oddaja — 21.50 Dnevnik.

Ponedeljek, 12. 2.: 10.35 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 16.10 Angleščina — 17.05 Mail svet — 17.30 Poljudno znanstveni film — 18.00 Obzornik — 18.30 Priljubljenost in rastni hormon — 19.20 Turistična oddaja — 20.00 Dnevnik — 20.20 Grenoble — 20.40 Drama — 22.00 Veleslalom za moške v Grenoblu.

Torek, 13. 2.: 10.35 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 11.45 Slalom za ženske v Grenoblu — 17.00 Hokej Sovjetska zveza : Švedska v Grenoblu — 19.30 Obzornik — 20.10 Celovečerni film — 21.40 Hokej ČSSR : Kanada v Grenoblu.

Sreda, 14. 2.: 15.35 Štata 4x10 km za moške v Grenoblu — 17.25 Ključkeve dogodivščine — 17.45 K